

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ
PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN
SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILMA DURUMLARININ
AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ**

Duygu GÖRKEM

İZMİR

2012

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ
PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN
SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILMA DURUMLARININ
AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ**

Duygu GÖRKEM

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Halim Akgöl

İZMİR

2012

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarının Akademik Başarılarına Etkisi” tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

10/09/2012

Duygu GÖRKEM

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

İşbu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Programında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Halim AKGÖL

Üye : Yrd. Doç. Dr. Yaşar YAVUZ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜVENDİ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

20/09/2012

Prof. Dr. h.c. İbrahim ATALAY

Enstitü Müdürü

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU DÖKÜMANTASYON MERKEZİ

TEZ VERİ FORMU

Tez No: **Konu Kodu :** **Üniv.Kodu:**

*** Not: Bu bölüm merkezimiz tarafından doldurulacaktır.**

Tezin Yazarının

Soyadı : GÖRKEM

Adı: Duygu

Tezin Türkçe Adı : İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarının Akademik Başarılarına Etkisi

Tezin Yabancı Dildeki Adı : The Effects of Primary School Students Participation in Social Activities on Their Academic Achievement

Tezin Yapıldığı

Üniversite : Dokuz Eylül Üniversitesi
Yılı: 2012

Enstitü: Eğitim Bilimleri

Tezin Türü : 1.Yüksek Lisans X

Dili : Türkçe

2.Doktora

Sayfa Sayısı : 149

3.Tıpta Uzmanlık

Referans Sayısı : 44

4.Sanatta Yeterlilik

Tez Danışmanlarının :

Ünvanı :Yard. Doç. Dr.

Adı :Halim

Soyadı: AKGÖL

Türkçe Anahtar Kelimeler
Kelimeler

İngilizce Anahtar

1- Sosyal Etkinlikler

1- Social Activities

2- Akademik Başarı

2- Academic Achievement

3-İlköğretim

3- Primary Education

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	444963
Yazar Adı / Soyadı	Duygu GÖRKEM
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 59332168490
Telefon / Cep Telefonu	
e-Posta	duygu.gorkem@windowslive.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	İlköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumlarının akademik başarılarına etkisi
Tezin Tercümesi	The effects of primary school students participation in social activities on their academic achievement
Konu Başlıkları	Eğitim ve Öğretim
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Eğitim Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2012
Sayfa	149
Tez Danışmanları	Yrd. Doç. Dr. Halim AKGÖL
Dizin Terimleri	Akademik başarı=Academic success İlköğretim öğrencileri=Primary school students
Önerilen Dizin Terimleri	Sosyal etkinlik=Social activity
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

a.Yukarıda başlığı yazılı olan tezin, ilgilinenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezime ilgili fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

05.10.2012

İmza:.....

Yazdır

TEŞEKKÜR

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumunun akademik başarılarına etkisinin bazı değişkenlere göre incelenmesini konu alan bu araştırma öğrencilerle yapılan çalışmalar sonucunda şekillendi. Bu araştırmada elde edilen bulguların tüm araştırmacılara ve eğitime katkısı olmasını dilerim.

Bu çalışmanın literatüre kazandırılmasında yardımcı olan, yüksek lisans hayatım boyunca güler yüzünü ve desteğini daima hissettiğim danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Halim AKGÖL' e, teşekkür ederim. Ayrıca üniversite hayatım boyunca benden yardımını, desteğini ve güler yüzünü esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Mustafa Güvendi'ye teşekkür ederim.

Araştırmamda emeği geçen arkadaşlarıma, örnekleme giren okulların yönetici, öğretmen ve öğrencilerine teşekkür ederim.

Son olarak çalışmam boyunca yanımda olan çok değerli ailem ve bugünlere gelmemi sağlayan sevgili annem Zeynep Gökem ve çalışmam boyunca moral kaynağım olan, anlayışını ve yardımlarını esirgemeyen, bana destek olan babam Yahya Galip Gökem'e teşekkür ederim.

Duygu GÖRKEM

İzmir, Eylül, 2012

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Yemin Metni.....	i
Değerlendirme Kurulu Üyeleri.....	ii
Yüksek Öğretim Kurulu Dökümantasyon Merkezi Formu.....	iii
Yüksek Öğretim Kurulu Tez Veri Giriş Formu.....	iv
Teşekkür.....	v
İçindekiler.....	vi
Tablolar.....	x
Özet.....	xv
İngilizce Özet.....	xvii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1. 1. Problem Durumu.....	1
1. 2. Araştırmanın Amacı.....	11
1. 3. Araştırmanın Önemi.....	11
1. 4. Problem Cümlesi.....	12
1. 5. Alt Problemler.....	12
1. 6. Sayıtlılar.....	13
1. 7. Sınırlılıklar.....	14

1. 8. Tanımlar.....	15
1. 9. Kısaltmalar.....	15

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

2. 1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar.....	16
2. 2. Yurtdışındaki Benzer Uygulamalar.....	21

BÖLÜM III

YÖNTEM

3. 1. Araştırma Modeli.....	24
3. 2. Araştırmanın Evreni.....	24
3.3. Araştırmanın Örneklemi	24
3.4. Kişisel Bilgi Formu.....	25
3.4.1 Deneklerin Kişisel Özellikleri.....	25
3.5 Veri Toplama Araçları.....	33
3.5.1 Sosyal Etkinliklere Katılım Ölçeği Faktör Analizi.....	37
3.5.2. Güvenirlik Analizi.....	42
3.6. Verilerin Toplanması.....	46
3.7. Veri Çözümleme Teknikleri.....	46

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1 İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma	
Ölçeğine İlişkin Görüşleri.....	47
4.2 İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma	
Durumlarına İlişkin Görüşleri.....	49
4.3 İlköğretim Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma	
Durumlarına İlişkin Görüşleri.....	53
4.4 İlköğretim Öğrencilerinin Annelerinin Öğrenim Durumlarına	
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri.....	55
4.5 İlköğretim Öğrencilerinin Babalarının Öğrenim Durumlarına	
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri.....	59
4.6 İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Durumlarına	
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri	62
4.7 Yardım Alma Durumuna Göre İlköğretim Öğrencilerinin	
Sosyal Etkinliklere Katılmalarına İlişkin Görüşleri	66
4.8 Öğrencilerin Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Teknoloji	
ve İngilizce Ders Başarılarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma	
Durumuna İlişkin Görüşleri.....	70
4.8.1 İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik	
Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine	
İlişkin Görüşleri.....	71
4.8.2 İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik	
Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşleri.....	76
4.8.3 İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik	

Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri.....	81
4.8.4 İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri.....	86
4.8.5 İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri.....	91
4.9 Okullarına göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki İlişki.....	95
4.10 Cinsiyetlerine Göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki İlişki.....	98

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1 Sonuçlar.....	101
5.2 Tartışmalar.....	113
5.3 Öneriler.....	123
KAYNAKÇA.....	125
EKLER.....	128

EK 1- Araştırma İzni

EK 2-Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeği

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1- Deneklerin Okullara Göre Dağılımı.....	25
Tablo 2- Deneklerin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	26
Tablo 3- Annelerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı.....	26
Tablo 4- Babaların Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı.....	27
Tablo 5- Deneklerin Gelir Durumuna Göre Dağılımı.....	28
Tablo 6- Deneklerin Türkçe Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı.....	28
Tablo 7- Deneklerin Matematik Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı.....	29
Tablo 8- Deneklerin Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı.....	30
Tablo 9- Deneklerin Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı.....	31
Tablo 10- Deneklerin İngilizce Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı.....	32
Tablo 11- Deneklerin Yardım Alma Durumuna Göre Dağılımı.....	33
Tablo 12- Likert Tipi Bir Ölçekteki Maddelerin Puanlama Anahtarı.....	35
Tablo 13- KMO ve Bartlett's Testinin Sonuçları.....	37
Tablo 14- Varyanslar	38
Tablo 15- Toplam Varyanslar.....	39
Tablo 16- Faktör Analizi Grafiği.....	40
Tablo 17- Faktör Döndürme Sonuçları.....	41
Tablo 18- Faktör Döndürme Sonuçları 2.....	42
Tablo 19- Araştırmada Kullanılan Ölçekler ve Güvenirlik Katsayıları.....	43

Tablo 20- İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama, Standart Sapma ve Madde Korelasyon Değerleri.....	43
Tablo 21- Alt Boyutlara Göre Alfa Güvenirlilik Kat Sayıları.....	45
Tablo 22- İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Alt Faktördeki Maddelerinin Ortalama, Standart Sapma ve Yüzdelik Değerleri.....	48
Tablo 23- İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Faktörlerine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	50
Tablo 24- İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	51
Tablo 25- İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	52
Tablo 26- İlköğretim Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin T- Testi Sonuçları.....	54
Tablo 27- İlköğretim Öğrencilerinin Anne Öğrenim Düzeyine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	56
Tablo 28- İlköğretim Öğrencilerinin Annelerinin Öğrenim Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	57
Tablo 29- İlköğretim Öğrencilerinin Anne Öğrenim Durumuna Göre Öğrencilerin Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna	

İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	59
Tablo 30- İlköğretim Öğrencilerinin Baba Öğrenim Düzeyine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	60
Tablo 31- İlköğretim Öğrencilerinin Babalarının Öğrenim Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	61
Tablo 32- İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Düzeyine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	63
Tablo 33- İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	64
Tablo 34- İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	65
Tablo 35- İlköğretim Öğrencilerinin Yardım Alma Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	67
Tablo 36- İlköğretim Öğrencilerinin Yardım Alma Durumlarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	68
Tablo 37- İlköğretim Öğrencilerinin Yardım Alma Durumuna Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	69
Tablo 38- İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	71

Tablo 39- İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı	
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	72
Tablo 40- İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı	
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	74
Tablo 41- İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı	
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	76
Tablo 42- İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı	
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	77
Tablo 43- İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı	
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	79
Tablo 44- İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik	
Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin	
Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	81
Tablo 45- İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik	
Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine	
İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	82
Tablo 46- İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik	
Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine	
İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	84
Tablo 47- İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik	
Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine	
İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	86

Tablo 48- İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	87
Tablo 49- İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	89
Tablo 50- İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	91
Tablo 51- İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları.....	92
Tablo 52- İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları.....	94
Tablo 53- Okullarına Göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki Çoklu Korelasyon Analizi.....	96
Tablo 54- Cinsiyetlerine Göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki Korelasyon Analizi.....	98

ÖZET

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILMA DURUMLARININ AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ

Duygu GÖRKEM

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Danışman: Yard. Doç. Dr. Halim AKGÖL

Eylül 2012, Sayfa 149

Bu araştırma İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumlarının akademik başarılarına etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Eğitim yaşam boyu devam eden bir süreçtir ve bu sürece bakıldığında bireyin dersleri dışındaki yaşantısında da kazandığı birçok davranış görülmektedir. Bu araştırma ile bireyin ders dışı sosyal etkinliklere katılma durumunun akademik başarılarına etkisinin ne düzeyde olduğu incelenmeye çalışılacaktır. Bu süreçte duyuşsal hedeflerin, tepkide bulunma basamağında yer alan sosyal etkinlik kavramı ile bilişsel alanın kavramı basamağı arasında doğrusal bir ilişkinin olduğu tam öğrenme modeline göre açıklanmıştır.

Bu araştırma tarama modelinde olup araştırmacı tarafından geliştirilen sosyal etkinliklere katılma ölçeği ve kişisel bilgi formu, belirlenen araştırma örnekleminde uygulanmış, elde edilen veriler SPSS 15.0 istatistik programı aracılığıyla çözümlenmiş, çözümleme sırasında aritmetik ortalama, standart sapma ve cinsiyet değişkeni için t-testi, anne ve babanın öğrenim durumu, ailenin aylık geliri ve not durumu için varyans analizi kullanılmıştır. Gruplar arası ilişkinin anlamlılığını

belirlemede Scheffe testi kullanılmıştır. Öğrencilerin akademik ders başarıları ile sosyal etkinliklere katılma ölçeği arasındaki ilişki korelasyon analizi ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal etkinlikler, akademik başarı, ilköğretim.

ABSTRACT**THE EFFECTS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS PARTICIPATION IN
SOCIAL ACTIVITIES ON THEIR ACADEMIC ACHIEVEMENT****Duygu GÖRKEM****MA, Postgraduate Thesis****Department of Educational Sciences****Thesis Advisor/Supervisor: Asst. Prof. Dr. Halim AKGÖL****September 2012, Page 149**

The purpose of this research was to the effects of fifth grade students participation in social activities on their academic achievement.

Education is a process that continues as long as the lifetime and that process include many behaviour which is gained outside of classes.

This research, examine the effects of students participation in social activities on their academic achievement. This process explained by mastery learning model, affective step to make the target response context between step in understanding the cognitive field.

This is a descriptive study, the scale which is developed by researcher, is about participatin in social activities and form of personal information are applied in samples of the research. The data were analyzed by running Statistical Package for Social Sciences (SPSS 15.0) program. During the analyze, arithmetic mean, standart deviation ,t test for gender variable, parents'education level, family's monthly income, analysis of variance for lessons achievement are used. Scheffe test is used for determine the significance of contact between the groups. Contact between academic achievement and scale of participation social activities is done by correlation analysis.

Key Words: Social activities, academic achievements, primary education.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumu, amaç ve önem, problem cümlesi, alt problemler, sayıtlılar, sınırlamalar, tanımlar ve kısaltmalar belirtilerek; sosyal etkinlikler, tam öğrenme modeli ve duyuşsal alan özellikleri açıklanacaktır.

Problem Durumu

“Eğitim, insanın toplum yaşamına uyumunu sağlamak, bazı yeteneklerini geliştirmek ve bazı değerlere saygı duymaya yöneltmek için uygulanan yöntemlerin tümüdür”(Gelişim Hachette, 1993:1079).

Günümüz bilim ve teknolojisi, insan yaşamını kolaylaştırmakta, insanlığın ufkunu açmaktadır. Buna paralel olarak günümüzde bilgi üretim hızı artmakta ve bu süreç hızlanarak devam etmektedir. Bilgi ve teknolojiye bu hızlı değişimler sonucunda bireylerin değişen topluma uyum sağlamaları için öğrenmeleri gereken davranış sayısı da artmakta, bireyin öğrenmesi gereken bazı kavram, ilke ve uygulamalar da değişikliğe uğramaktadır(Senemoğlu, 1997).

Her eğitim sisteminin üzerinde çalıştığı temel öge insan ve insan davranışlarıdır. Bu sistem, bireyin davranışlarında istendik değişiklikleri, bireyin kendisinin yapabilmesini sağlamak amacıyla çeşitli faaliyetler planlamakta, uygulamakta ve uygulamanın işe yarayıp yaramadığını belirlemeye çalışmaktadır. Bireyin yeni davranışlar geliştirmesini, istendik olmayan davranışlarını istendik yönde değiştirmesini ve davranışlarında var olan eksiklikleri tamamlaması için ortamlar hazırlama amacını güden eğitim sistemi; girdiler, süreç(eğitim etkinlikleri), çıktılar ve değerlendirme öğelerinden oluşan dirik bir bütündür(Demirel, 2007).

“Eğitim sözcüğünün farklı tanımlarının ortak yanı, onun, davranış değiştirme, davranış oluşturma amaçlı etkinlikler olmasıdır”(Başar, 2001:1).

“Eğitimle ilgili yapılan tanımlar incelendiğinde, kişiliğin gelişmesine yardım eden ve onu temel alan, onu yetişkin yaşamına hazırlayan, gerekli bilgi, beceri ve davranışlar kazanmasına yarayan bir süreç olduğu anlaşılmaktadır”(Tezcan, 1994:3).

İnsan doğduğu andan itibaren yaşamının sonuna kadar eğitim sürecinin içinde bulunmaktadır. Eğitim toplumsal bir olgudur. Toplumlara geliştirecek ve toplumların bu gelişmelere uyumunu sağlayacak bir anahtar durumundadır.

Eğitimin görevi, bireyleri yaşadıkları toplumun gelişmesine katkıda bulunacak şekilde yetiştirmektir. Fakat günümüz eğitim sistemine baktığımızda eğitimin kendisinden beklenen rolü oynayamadığı görülür. Ülkenin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştirmek için, eğitimde kalıcı ve geçerli çözümler üretilmesi gerekmektedir.

Eğitimin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğu düşünüldüğünde eğitimi ve öğrenmeyi sadece okul yaşamı ile sınırlandırmak kabul edilmeyecek bir düşüncedir. Çünkü birey sınıf dışında da birçok davranış kazanmaktadır. Bireyin eğitimi sınıf ve okulda olduğu kadar okul dışı sosyal etkinlikler yoluyla da gerçekleşebilmektedir. Öğrencilerin ders ve okul dışı yaşamları kontrol altına alındığında, bireylerin istenilen davranışları kazanması daha kolay olacaktır.

Okulda öğretilen dersler, her ne kadar öğrencinin eğitim ve öğretimini sağlayan birçok bilgi, beceri ve alışkanlık sağlasa da bunlar, öğrencinin kişiliğinin tam olarak oluşumu için yeterli değildir. Okullarda bunu sağlayacak başka etkinliklere de gerek vardır. Bu da ancak sosyal etkinlikler ile gerçekleştirilebilir.

Eğitimin statik değil dinamik bir yapısı vardır. Bu yüzden toplumdan topluma, içinde bulunulan zamana göre değişiklik göstermesi oldukça normaldir. Artık günümüzde eğitimin önemi ve faydası tartışılmamaktadır. Çocukların daha iyi

eğitilmesi, eğitim olanaklarından daha iyi faydalanabilmeleri gibi konular üzerinde durulmaktadır. Bu yüzden günümüz eğitim kurumları içerisinde ilköğretim büyük önem taşımaktadır.

İlköğretim, 6-14 yaş arası kız ve erkek öğrencileri kapsayan, öğrencilere belirli bilgi, beceri ve davranışların kazandırılmasını amaçlayan zorunlu bir eğitimidir. Bu eğitim genellikle sınıflarda ders içerisinde yapılan belirli etkinlikler şeklinde gerçekleştirilir. Türkiye’deki ilköğretim okullarında tam öğrenme modeline göre öğretme ve öğrenme süreçlerinin uygulandığı bilinmektedir. Bu açıdan tam öğrenme modelinin araştırma konusu ile ilgili olan kısmı aşağıda açıklanmaya çalışılmıştır.

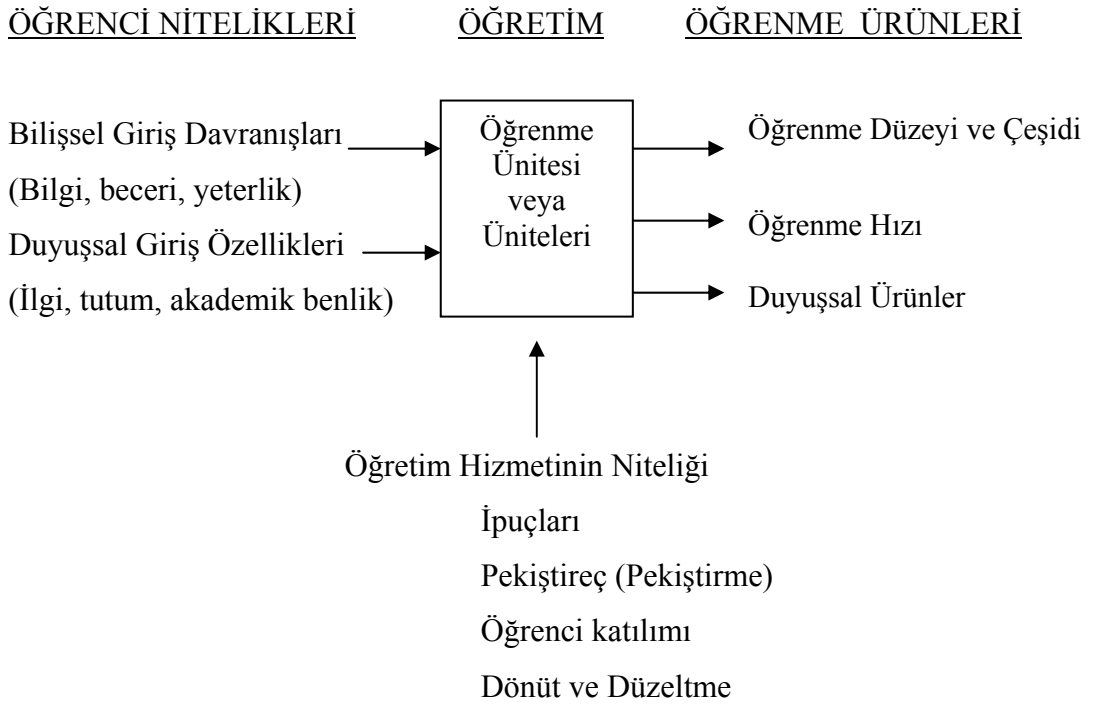
Bloom, tam öğrenme modelini sistematik olarak geliştirdiği “İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme” adlı kitabının ön sözünde, tam öğrenme modelinin gelişimini şu şekilde anlatmıştır: “İyi öğrenebilen ve iyi öğrenemeyen öğrenciler vardır. Bireylerin öğrenme ile ilgili niteliklerinin büyük ölçüde kararlı nitelikler olduğu sanılıyordu. Öğrencilerin, uygun zekâ, özel yetenek ve başarı testlerinin kullanılması ile sayısal olarak da görülebilecek derecede farklı öğrenme güçlerine sahip bulundukları görüşü baskındı. İyi öğrenen öğrenciler karmaşık ve soyut fikirleri bile öğrenebilirlerken iyi öğrenemeyen öğrencilerin sadece en yalın ve somut fikirleri öğrenebileceklerine inanılıyordu.”

Bloom tam öğrenme modelini geliştirmesinin nedeni olarak da: “İnsanlar arasında zihinsel güçler bakımından doğuştan gelen bazı farklılıkların bulunduğunu inkâr edemem. Ama bunlar, eğitimin ürünü olarak sonradan meydana getirilmekte olanların yanında hemen hemen bir hiçtir” diyerek eğitime büyük bir pay tanımıştır (Bloom, 1979: 1).

Bloom, okulda öğrenme kuramı adını verdiği bu kuramda okul ortamı gibi toplu öğrenmelerde gözlenen bireysel farklılıkların nedenlerini incelemekte ve bu tür bireysel farklılıkları öğrenci, okul ve toplum yararına olacak şekilde en aza indirmek için alınması gerekli önlemleri açıklamaya çalışmaktadır. Diğer bir deyişle, okulda öğrenme kuramı ya da tam öğrenme modeli; ek zaman ve öğrenme olanakları

sağladığında, hemen hemen tüm öğrencilerin okullarda öğretilmek istenen tüm yeni davranışları öğrenebileceğini ileri sürmektedir (Senemoğlu, 1997: 446).

“Tam öğrenme modeli ya da okulda öğrenme kuramı aşağıdaki şemada belirtildiği gibi, öğrenci nitelikleri, öğretim ve öğrenme ürünleriyle uğraşmaktadır” (Demirel, 2007:194).

Tam Öğrenme Modeli’nin öğrenci nitelikleri, öğretim hizmetinin niteliği ve bu iki değişkene bağlı olarak gelişen öğrenme ürünleri olmak üzere üç temel değişkeni vardır. Öğrencinin öğrenme sürecine girebilmesi için öğrenciye kazandırılması planlanan hedef davranışların ön koşul olan öğrenmelere sahip olması gerekir. Bu giriş davranışları kazanılmadan öğrencinin öğretme-öğrenme sürecinde etkin olması beklenemez. Bunun için öğretme sürecinin başında öğrencinin ön koşul davranışları kazanıp kazanmadığı belirlenmelidir. Öğrenci nitelikleri; bilgi, beceri, yeterlikten oluşan bilişsel giriş davranışları ve ilgi, tutum, akademik benlik olarak verilen duyuşsal giriş özellikleri ile ifade edilmektedir. Sosyal etkinliklere katılma durumu öğrencinin akademik benliğini doğrudan etkileyen unsurlardandır.

Bu modeldeki öğrenci niteliklerinden biri olan duyuşsal giriş özellikleri araştırmamızın en önemli basamağını oluşturmaktadır.

“Duyuşsal davranışlar, insanın duygularıyla ilgili olan davranışlardır. İnsanlara kazandırılmak istenen duygular, tercihler, değerler, ahlaki kurallar, istek ve arzular, güdüler, yönelimler ve benzerleri duyuşsal davranış kapsamına girebilir. Özellikle, duyuşsal eğitim denildiğinde ahlak eğitimi, değer eğitimi, karakter eğitimi, barış eğitimi, demokrasi eğitimi, kişiler arası ilişkiler veya insan ilişkileri eğitimi, sosyal beceri eğitimi ve benzerlerini çağrıştırdığı söylenebilir” (Bacanlı, 1999: 7).

“Duyuşsal giriş özellikleri, öğrencinin öğrenme ünitesine karşı ilgisinin, tutumunun ve akademik benlik kavramının bir bileşkesidir. Bloom’a göre “Bir öğrencinin belli bir üniteyi iyi öğrenmesi için, öğrenilecek olan yeni üniteye açık olması, o üniteyi öğrenmeye karşı istek duyması ve güçlüklerle karşılaşması halinde bu güçlükleri aşabilmesi gerekmektedir. Öğrencinin bir öğrenme ünitesini öğrenmeye gelişme güdüsü veya isteği bir dereceye kadar onun bu öğrenme ünitesine benzettiği ya da onunla ilişkili bulunduğu önceki öğrenme üniteleri ile ilgili başarılı ya da başarısızlığının algılayış şekline bağlıdır” (Bloom,1979: 70-71).

Duyuşsal giriş özellikleri ile öğrencinin:

Öğretim programlarında, yetiştirilen insanda bulunması istenen belli duyuşsal özelliklerin (ilgi, güdü, benlik tasarımı, tutum, değer v.b.) ifadesi olan hedefleri verilmektedir. Duyuşsal alandaki öğrenmeler, kişi açısından son derece önemlidir. Duyuşsal alan öğrenmeleri, kendi başlarına bir öğretim hedefi olmaları yanında, özellikle bilişsel alandaki öğrenmelerin gerçekleşmesinde bir araç olarak kullanılır. Duyuşsal alandaki öğrenmeler, genellikle kişinin yetenekleriyle çevresi arasındaki yaşam boyu etkileşimin ürünleridir. Duyuşsal alan alt basamakları ise şunlardır:

- 1) Alma: Öğrencinin belli olaylar ya da uyaranlara dikkat etme isteği ile ilgilidir. Bilişsel alanın bilgi basamağındaki davranışlarla iç içedir. Bilmenin içinde

etkinliklerle ilgili kollarda görev almaktan ve etkinliklere katılmaktan zevk alması bu basamakla ilgili davranıştır.

3) Değer Verme: Birey nesne ve olgulara önem verir, bir değer biçer. Bireyin tutumları, inançları ve değerleri bu basamakta oluşur. Eleştirel düşünme yaklaşımı bu basamak seviyesinde gerçekleşir. Bu basamak düzeyine kadar olan etkinlikleri gerçekleştiremeyen kişilerde ise yabancılaşma sonuçları görülür.

i) Bir Değeri Kabullenmişlik: Bireyin nesnelere, olgulara ya da herhangi bir uyarıcıya karşı değer biçmesi veya ona belli bir derece önem vermesidir. “Yurtta barış, dünya’da barış” ilkesinin insanlık için taşıdığı önemi takdir edebilme bu basamakla ilgili bir davranıştır.

ii) Bir Değeri Yeğleme: Birey değerlerin, inançların peşine düşer. Eğitim ortamını temiz tutmayı kendine iş edinme, her türlü eleştiriye açık olma bu basamakla ilgili davranışlardır.

iii) Bir Değere Adanmışlık: Birey in sahip olduğu değerleri için maddi ve manevi gücünü harcamasıdır. Bireyin ailesinin, ulusunun, insanlığın mutluluğu için özveride bulunmaya kendini adanması bu basamakla ilgili davranıştır.

4) Örgütlenme: Bireyin sahip olduğu değerleri kendi içinde karşılaştırmasını yapması, yeni değerler oluşturarak bir yaşam felsefesini benimsemesidir.

i) Bir Değerin Kavramsallaştırılması: Bireyin benimsediği yaşam felsefesine göre değerlere yeni bir anlam yüklemesidir. Örneğin kişinin okumaya, çalışmaya, demokrasiye yeni bir anlam vermesidir.

ii) Bir Değer Sistemini Örgütlenme: Bireyin benimsediği ya da çevresindeki değerleri irdelemesi, araştırması, incelemesi ve senteze varmasıdır. Bu basamakta kişinin benimsediği yaşam felsefesinin ilkeleri ortaya çıkar. Örneğin ailede mutlu bir ortam yaratmak için yeni değerler oluşturulmasında kararlı olma bu basamakla ilgili davranıştır.

5) Nitelenmişlik: Bireyin sahip olduğu değerleri ile bir yaşam anlayışı, dünya görüşü oluşturmastır.

- i) Genellenmiş Örüntü: Kişinin kendine özgü değerlere göre davranmasıdır. Zor durumda olanlara elinden gelen yardımı yapmada kararlı olma, yasalara saygılı olma bu basamakla ilgili davranışlardır. Bireyin alışkanlıkları bu basamakta gerçekleşir.
- ii) Nitelme: Kişinin karakteri ve benliği söz konusudur. Kişi hakkında ileri sürülen “namuslu, doğru, haksızlığa dayanamaz” gibi yargılar ve sıfatlar bu basamakta gerçekleşir (Murat Yayınları, 2011).

Öğrencinin duyuşsal giriş özellikleri, yani öğrencinin konuya, öğrenme-öğretme etkinliklerine karşı tutumu, ilgisi, güdüsü, kendine güveni ve süreçte göstereceği çabası onun öğrenme derecesini etkileyecektir. Duyuşsal giriş özellikleri okul, ders, öğretmen ya da öğrencinin kendisinden kaynaklanabilir. Genellikle duyuşsal giriş özellikleri öğrencilerin öğrenme yaşantılarının ürünüdür. Öğrencinin duyuşsal giriş özelliklerini öğretme sürecinde olumlu duruma getirmek için öğrencinin başarılı olma gereksiniminin karşılanması gerekir.

Duyuşsal giriş özellikleri öğrenme ürünlerindeki değişkenliğin % 25'ini açıklama gücündedir. Diğer bir deyişle, öğrencilerin duyuşsal giriş özelliklerini olumlu hale getirerek öğrencilerin başarıları arasındaki farkları % 25 oranında azaltabiliriz.

Duyuşsal alan özellikleri arasındaki tepkimede bulunma basamağı belli uyarıcılarla ilgilenme, onlara uygun ve bilinçli tepkilerde bulunma, uyarıcıyı arama ve önem verme, yardım etme, tartışmalara katılma, okuma yazma, rapor etme, kurallara uyma, tepkide uysallık, tepkide isteklilik, doyum sağlama gibi süreçlerden oluşur. Öğrencilerin boş zaman aktiviteleri ve sosyal etkinlikleri de bu basamak içinde yer almaktadır. Öğrencilerin sosyal etkinliklere verdiği tepkiler ve ders başarıları arasındaki ilişki incelenmesi gereken bir konu oluşturmaktadır.

Sosyal etkinlikler derslerdeki veya dersler arasındaki eğitim-öğretimin eksik kalan yönlerini tamamlamak amacıyla oluşturulan etkinliklerdir. Bu yüzden sosyal etkinlikleri program dışı görmek yerine programla uygulamak daha yerinde olacaktır. Bu etkinlikler aynı zamanda öğrencilere derslerde öğrendikleri kuramsal bilgileri hayata geçirme fırsatı vermektedir. Bu sayede öğrencilerde yaparak yaşayarak öğrenme sağlanmış olacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın İlköğretim Ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde sosyal etkinliklerin amaçları aşağıda belirtilmiştir.

Madde 5 — Sosyal etkinliklerin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; öğrencilerin Atatürk İlke ve İnkılaplarına, Anayasanın başlangıcında ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı yurttaşlar olarak yetişmelerine, yeteneklerini geliştirerek gerekli donanımı kazanmalarına katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla öğrencilere;

- a) İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygı duyabilme,
- b) Kendini tanıyabilme, bireysel hedeflerini belirleyebilme, yeteneklerini geliştirebilme, bunları kendisinin ve toplumun yararına kullanabilme,
- c) Çevreyi koruma bilinciyle hareket edebilme,
- d) Kendine ve çevresindekilere güven duyabilme,
- e) Planlı çalışma alışkanlığı edinebilme, serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirebilme,
- f) Girişimci olabilme ve bunu başarı ile sürdürebilme, yeni durum ve ortamlara uyabilme,
- g) Savurganlığı önleme ve tutumlu olabilme,
- h) Bireysel farklılıklara saygılı olabilme; farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri hoşgörü ile karşılayabilme,
- ı) Aldığı görevi istekle yapabilme, sorumluluk alabilme,

j) Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenebilme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirebilme ve uygulayabilme,

k) Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışabilme ve gruba karşı sorumluluk duyabilme

gibi tutum, davranış ve becerilerin kazandırılmasına çalışılır(Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, 2005).

Milli eğitimin amaçlarına baktığımızda da sosyal etkinliklerin bireye kazandırmak istediği amaçları görebiliyoruz. Bu amaçlar incelendiğinde öğrencilerin ders dışında yaptıkları etkinliklerle daha donanımlı bireyler olması hedeflenmektedir.

Sosyal etkinlikler öğrencilerin yaşına, okul ve çevre ortamına, cinsiyetine, okulun ve ailelerin şartlarına, uygulama alanlarına göre değişiklikler gösterebilir. Sosyal etkinlikleri genel olarak dört grupta sınıflandırabiliriz. Bunlar:

- a) Spor Etkinlikleri: Futbol, basketbol, voleybol, hentbol, atletizm, judo vb.
- b) Sanat Etkinlikleri: Müzik, resim, el sanatları, drama, bale vb.
- c) Kültürel Etkinlikler: Müze gezisi, sinema, yılsonu baloları, uzun süreli okul gezisi (okul kampları gibi), kısa süreli geziler (postane, hastaneyi gezmek gibi), milli bayramlarda gösteriler, okul gazetesine bir şeyler hazırlamak, şiir yazmak, kompozisyon yazmak, halk oyunları, vb.
- d) Kulüpler: Satranç, doğa, izcilik, matematik, sağlık-temizlik, yeşilay vb. olarak ele alınmaktadır.

Okuldaki etkinlikler sadece ders içi etkinliklerle sınırlı kalırsa okulun öğrencileri hayata hazırlama yönü eksik kalır. Oysaki okul gerçek hayatın bir parçası olmalı, öğrencileri bir sonraki yaşam dönemine hazırlamalıdır. Bu da öğrencilerin kendi yetenekleri dahilinde sosyal etkinliklere katılmaları ile mümkün olacaktır. Bazı dersler derste yapılan etkinliklerin yanında ders sonrası etkinlikleri de gerektirir.

Sınıfta kazanılan davranışlar, ders sonrası sosyal etkinlikleriyle pekiştirilir ve kalıcılığı sağlanır.

R. Schorling'e göre sosyal etkinliklerin üç amacı vardır. Birincisi derslerin yetersizliğini gidererek kişiliğin bir bütün halinde gelişmesini sağlamak, ikincisi öğrencilere yurttaşlık eğitimini sağlamak, üçüncüsü ise öğrencilere boş zamanları iyi değerlendirme alışkanlığı kazandırmaktır(Binbaşoğlu, 1994).

Tüm eğitim ve öğretim etkinlikleri, öğrencilerin önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda davranışlar kazanması için yapılmaktadır. Bu etkinliklerin sonunda, belirlenen amaçlara ne kadar ulaşıldığı değerlendirilir. Bu değerlendirme de öğrencilerin başarısı kazandığı davranışlarla ölçülmektedir. Bunun sonucunda da akademik başarı ortaya çıkmaktadır.

Öğrencilerin yaptığı tüm sosyal etkinlikler, ödevler ve projeler onun akademik başarısına etki etmektedir. Hatta yalnızca okul ve öğretmen değil, aile, çevre ve diğer kurumlar da bu eğitim sürecini etkilemektedir. Bu yüzden çocukların ders dışı zamanda katıldıkları sosyal etkinlikler büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmada İlköğretim okullarında, öğrencilerin sosyal etkinliklere katılımının, akademik başarılarına etkisi belirlenmeye çalışılmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; öğrencilerin sosyal etkinliklere katılımları, bunun duyuşsal bakımdan ele alınması ve bu durumun akademik başarılarına etkisinin incelenmesidir.

Araştırmanın Önemi

Eğitim sadece okul ile sınırlı değildir, çocukların okul dışı sosyal etkinliklere katılma durumları da eğitimin bir parçasıdır. Aile, çevre ve toplumsal kurumlar da bu

eğitimden sorumludurlar. Bu nedenle günümüzde çocukların yaptıkları sosyal etkinlik zamanlarının kontrol edilmesi de ders içinde yapılan etkinlikler kadar önem taşımaktadır.

Okulda eğitim ve öğretimin asıl amacı, öğrencinin bütün yönlerinin, yani bütün kişilik özelliklerinin en son sınırına kadar geliştirilmesidir. Dersler bunu kısmen yapar. Fakat öğrencilerin diğer etkinlikler yoluyla da yaşantılar kazanması gerekir. Bu yaşantıların derslerin yapamadığı eksikleri tamamlaması gerekir. Bu aşamada sosyal etkinlikler devreye girer.

Bu araştırmayla ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumlarının, öğrenme ve öğretme süreçlerini gerçekleştirdikleri ortamlardan zevk almalarına ve etkili tepkilerde bulunmalarına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Ayrıca bu durumun öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin ne düzeyde olduğunun belirlenmesi ve eğitim programlarının yeniden yapılandırılmasında önemli olacağı düşünülmektedir.

Problem Cümlesi

İlköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumunun akademik başarılarına etkisi nedir?

Alt Problemler

Bu temel problemi çözebilmek için şu alt sorulara cevap aranmıştır:

1. İlköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. İlköğretim öğrencilerinin cinsiyetlerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Annelerinin öğrenim durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Babalarının öğrenim durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
6. Ailelerinin aylık gelir durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
7. Yardım alma durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
8. Öğrencilerin Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Teknoloji ve İngilizce ders başarılarına göre sosyal etkinliklere katılma durumuna ilişkin görüşleri arasında farklılık var mıdır?
9. Okullarına göre öğrencilerin Sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri ile ders başarıları arasında nasıl bir ilişki vardır?
10. Cinsiyetlerine göre öğrencilerin Sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri ile ders başarıları arasında nasıl bir ilişki vardır?

Sayıtlılar

Bu araştırmada;

1. Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin öğrenciler tarafından gerçeğe uygun olarak içtenlikle cevaplandığı varsayılmıştır.

2. Uygulamadan önce öğrenciler konuyla ilgili bilgiye sahip değildirler.
3. Uygulama için seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

Sınırlılıklar

1. Araştırma bulgularının kaynağı 2011-2012 eğitim-öğretim yılında İzmir ili Kemalpaşa ilçesi İlköğretim Okulları beşinci sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Araştırma araştırmacının maddi imkân, zaman ve ulaşabildiği kaynaklarla sınırlıdır.
3. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma durumunun akademik başarılarına etkisi sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin ölçtüğü ile sınırlıdır.
4. Öğrencilerin ders başarı sonuçları Ders (Matematik, Türkçe, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce) birinci dönem karne notu ile sınırlıdır.

Tanımlar

İlköğretim: İlköğretim 6–14 yaş grubundaki öğrencilere temel becerileri kazandırarak onları hayata ve bir sonraki eğitim kurumlarına hazırlayan bir eğitim devresidir (Fidan N. ve Erden M., 1994:212).

Sosyal Etkinlikler: Okulda veya okul dışında, derslerin haricinde, eğitimin amaçlarına uygun olarak, öğrencilerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, kişiliklerini geliştirmek için, okul yönetiminin bilgisi ve öğretmenin rehberliğinde yapılan, planlı, programlı ve düzenli çalışmalardır.

Akademik Başarı: Öğrencinin eğitim-öğretim etkinlikleri sonucunda yapılan değerlendirmeler aracılığıyla akademik olarak gösterdiği performansa denir.

Boş (Serbest) Zamanı Değerlendirme: Bir eğitim altyapısı gerektiren, çocukların ve gençlerin, normal işleri ve görevleri dışında kalan, istekleri doğrultusunda, etkili ve verimli bir şekilde geçirmeleri gereken zaman dilimidir.

Duyuşsal Giriş Kavramı: Öğrencinin öğretilecek öğrenme birimine karşı göstereceği ilgi, tutum ve kendini nasıl gördüğü ile ilgili görüşlerinin karmaşık bir bileşkesidir.

Tepkide Bulunma: Öğrencinin belirli uyarıcılara karşı dikkatini toplaması ve ona karşı tepkide bulunmasıdır.

Eğitim Programı: Öğrenene, okulda ya da okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneğidir(Pegem Akademi, 2012:50).

Kısaltmalar

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, konuyla ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan bazı çalışmalara kısaca yer verilecektir. Böylelikle, araştırmanın, diğer çalışmalarla bir bütünlük içinde görülebilmesi sağlanmış olacaktır. Yapılan literatür taraması sonucunda, genel olarak, doğrudan sosyal etkinliklerle ilgili çok fazla araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu araştırmaya dolaylı olarak katkıda bulunabilecek araştırmalara da yer verilmiştir.

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Binbaşoğlu ve Gülal(1955), 1954-1955 öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümünün son sınıfında bitirme tezi olarak yaptıkları ve yayınlanmayan “Ankara’da Ulus ve Cebeci Orta Okullarında Disiplin Kuruluna Gönderilen Olgular Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmada, sosyal kollara (sosyal kulüplere) katılan öğrencilerin, katılmayan öğrencilere göre daha az disiplin suçu işlediklerini tespit etmişlerdir(Binbaşoğlu 2000:13).

Yine Binbaşoğlu, Cavit(1985), “Ders Dışı Etkinliklerin Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında, ders dışı etkinliklerin rastgele çalışmalar olmadığını, ders programlarının dışında yapılan eğitim çalışmaları olduğunu, bu nedenle diğer tüm derslerde olduğu gibi, ders dışı etkinliklerin de sık sık denetlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ders dışı etkinliklerinin, öğrencilere istenilen davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını saptamak, yapılan çalışmaların düzeltilip geliştirilmesini sağlamak, öğrencilerin kendilerini tanımlarına yardımcı olmak, bu tür etkinliklerden elde edilen verileri diğer eğitim-öğretim etkinliklerinde kullanmak için değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ders dışı etkinliklerin değerlendirilmesinde, gözlem, karşılıklı görüşme (mülakat), test ve anket tekniklerinin kullanılabileceğini belirtmiştir. Değerlendirme için,

ölçmenin, ölçme için de ölçütün olmasını ve bunun için değerlendirme ölçeklerinin geliştirilmesini dile getirmiş ve ayrıca makalesinde üç tane örnek değerlendirme ölçeği vererek bunların nasıl yorumlanması gerektiğini de göstermiştir.

Binbaşoğlu, Cavit(1986) tarafından yapılan “Ders Dışı Etkinliklerin Niteliği, Önemi ve Değeri” isimli araştırmada, ders dışı etkinlik kavramının çeşitli tanımları verildikten sonra, ders dışı etkinlikler; toplantılar, sporlar, yayınlar, müzik çalışmaları, temsiller, geziler ve öğrenci örgütü çalışmaları olarak yedi kategoriye ayrılmıştır. Ders dışı etkinliklerin amaçlarının, Milli Eğitimin ve okulun amaçlarından farklı olmadığı, derslerle ders dışı etkinlikler arasındaki farkın kullanılan araçlar ve yöntemlerde olduğu vurgulanmıştır. Klasik eğitim programlarının yetersizliğini gidermek, öğrencilerin bedensel ve ruhsal gereksinimlerini, yaşamsal sorunlar üzerinde yaparak-yaşayarak öğretmek, öğrencilerin kişiliklerini geliştirerek kendilerini tanıma, sorumluluk ve liderlik gibi iyi niteliklerini geliştirmelerine fırsat vermek ve boş zamanlarını iyi geçirmelerini sağlamak gibi görevlerin, ders dışı etkinliklerin eğitimsel değerini ortaya koyduğu dile getirilmiştir. Ders dışı etkinliklerin hem kişinin kendisine yönelik, hem de başkalarına yönelik olduğu, derslerde verilen konuların öğrenilmesine yardımcı olduğu, çocuğa demokrasi bilinci kazandırdığı, çağdaş eğitimin gereği olan kendi eğitiminde, çocuğun kendisine rol verdiği belirtilmiştir. Ders dışı etkinliklerin akademik, pratik(uygulama) ve yaşamsal bir değere sahip olduğu, doğal bir çalışmaya fırsat verdiği, yaparak-yaşayarak öğrenmeyi ön plana aldığı ve bunun için de, bu tür etkinliklere okullarda, en az derslere verilen değer kadar önem verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Kılbaş, Şükran(1993) “Yetişkin Eğitimi ve Boş Zamanı Değerlendirme” isimli makalesinde boş zamanı değerlendirmenin giderek örgütlü etkinliklere doğru yöneldiğini, çocuk ve gençlere toplumsal değerler aşılama ve toplumsal bazı istenilen amaçlara ulaşmayı hedeflediğini belirtmiştir. Boş zaman değerlendirme ile yetişkin eğitimi etkinliklerini karşılaştırdığı araştırmasında, bu iki etkinliğe katılanların birbirlerine benzer özellikler gösterdiğini tespit etmiştir. Bunun yanında, fazla eğitim görmüş olanların örgütlü boş zamanı değerlendirme etkinliklerine katılmada, az

eğitim görmüş kişilerin ise örgütlü olmayan boş zamanı değerlendirme etkinliklerine katılmada daha istekli olduklarını belirtmiştir.

Beydoğan, Melahat(1994), “Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Etkinlik-Spor-Gençlik Üçgeninde Benlik Dengelemesi ve Arkadaşlık Gelişimi ile İlgili Bir Ön Araştırma” isimli makalesinde, Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı Buca Eğitim Fakültesinin altı bölümünden 290 öğrenciye 48 soruluk bir anket uygulamıştır. Elde edilen bulgular:

- 1) Arkadaşlık kurma ve sürdürmeyle ilgili olarak, öğrencilerin %73’ünün problemi yoktur.
- 2) Öğrencilerin yaklaşık olarak yarısı, arkadaşlıktan sevgi, saygı, hoşgörü, ilgi, samimiyet, dürüstlük, özveri, sadakat ve paylaşma beklemektedirler.
- 3) Öğrencilerin %49’u herhangi bir sosyal ve sportif etkinliğe katılmazken, %12’si tiyatro-fotoğrafçılık, yaklaşık %10’u sinema-tiyatro(seyirci düzeyinde), %6’sı spor etkinliklerine katılmaktadır.
- 4) Sosyal ve sportif etkinliklere katılmanın, öğrencilerin %33’ünde güçlü bir kişilik gelişiminde, %15’inde insanlarla tanışma, çevreye uyum sağlamada, %13’ünde iyi iletişim kurma, sıkıntı ve stres atmada etkili olduğu görülmektedir.

Araştırmacı, son yıllarda sosyal etkinliklere gençlerin ilgisinin azaldığını belirterek, bunun sebeplerini de; okul programlarının uygun olmayışına, gençlerin hafta sonlarında bu tür çalışmalara bağlanmak istememelerine, başarının düşeceği kaygısına bağlamaktadır. Bunun için de, ders programlarının öğrencilere boş zaman bırakacak şekilde ayarlanması, fakültelerin spor birimlerinin daha etkin bir şekilde çalışması, yeni kaydolun öğrencilere kayıt sırasında sportif ve kültürel etkinlikleri tanıtıcı bilgilerin(broşür vb.) verilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Gürdal, Şimşek ve Üredi(1998), “İlköğretim Okullarında Belirli Gün ve Haftaların Kutlanması Eğitim Öğretime Katkısı” isimli çalışmalarında, ilköğretim okullarında kutlanan belirli gün ve haftaların eğitim-öğretime katkısını araştırmışlardır. Sonuç olarak, belirli gün ve haftaların okulların büyük bir çoğunluğunda gerektiği gibi kutlanmadığını, yönetmeliğin yaptırımlarının yerine

getirilmesi şeklinde kutlandığını ve bunun da belirli gün ve haftaların eğitime olan katkısını olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca belirli gün ve haftaların sayısının öğretmen ve öğrencilerce fazla bulunduğunu, etkinliklerin zenginleştirilemediğini, etkinliklerin hayatla bağlantısının kurulamadığını, çoğu kutlamalara öğrencilerin etkin bir şekilde katılmadığını ve öğrencilerin birçoğunun son kutladıkları belirli gün veya haftayı hatırlayamadığını dile getirmişlerdir. Belirli gün ve haftaların eğitimsel değerine yöneticilerin ve öğretmenlerin inanması, belirli gün ve haftaların çağın gereklerine göre yeniden düzenlenmesi, öğrencilerin dikkatlerini çekecek etkinliklerin zenginleştirilmesi, etkinliklerin her aşamasında öğrencinin görevlendirilmesi, kutlamalarda ders dışı etkinliklere önem verilmesi gerektiğini önermişlerdir.

Aslan, Belgin 2006 yılında yaptığı “Ailenin Sosyo-Demografik Özelliklerinin Çocuğun Okuldaki Sosyal Etkinliklere Katılımına Etkisi (Türkiye Ve Hollanda’daki İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencileri Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Çalışma)” yüksek lisans tezinde, ailenin sosyo-demografik özellikleri ile çocuğun okuldaki sosyal etkinliklere katılım ilişkisini Türkiye ile Hollanda arasında karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Çocuğun öz güven kazanabilmesi, sağlıklı bir kişilik oluşturup yeteneklerini geliştirebilmesinin gerek ev, gerekse okul ortamında katıldığı etkinliklerle gerçekleştiğini, ebeveynlerin, çocuğun akademik çalışmalarına gösterdiği ilgi ve desteğin yanı sıra onun, sosyal etkinliklerde de yer almasına olanak sağlaması gerektiğini, bu konuda aile ve öğretmenin iş birliği içerisinde, uyumlu bir şekilde hareket etmesi, çocuğun yeteneklerini tanıyıp bu yeteneklerini geliştirmek amacıyla çeşitli sosyal etkinliklere katılmasında önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. Tezinde, gelişmiş ülkelerde çocuğun ilköğretim döneminden başlayarak “sosyal bir birey olma” yolunda yetişmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen çalışmaların etkin bir şekilde yürütüldüğü, aynı zamanda bu çalışmaların, çocuğun genel gelişimi açısından da önemsendiğini belirtmiştir. Çalışmada, gelişmiş bir ülke olan Hollanda ile gelişmekte olan Türkiye’ nin bu konudaki mevcut durumlarını saptamak ve iki ülke arasında bir karşılaştırma yapmak amacıyla öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik anketler oluşturulmuş, anketlerin uygulaması Türkiye ve Hollanda’daki ilköğretim okullarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonunda

çocuğun okuldaki sosyal etkinliklere katılımında ailenin sosyo- demografik özelliklerinin etkili olduğu saptanmıştır.

Aykaç, Tutku 2007 yılında yaptığı araştırmada “ Serbest zaman etkinliklerinin ilköğretim 7. Ve 8. sınıf öğrencilerinin kaygı ve akademik başarısına etkisi (Kocaeli Gölcük Örneği) ” yüksek lisans tezinde düzenli olarak yürütülen rekreatif etkinliklerin ilköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerine etkilerinin belirlenmesini amaçlamıştır. Bu amaçla, Kocaeli Gölcük Kavaklı İlköğretim Okulu 7. Ve 8. Sınıf öğrencilerinden 20 kız ve 20 erkek olmak üzere toplam 40 kişiye on hafta süreyle rekreatif etkinlik uygulanmış ve çalışma öncesi ve sonrasında Spielberger Durumluluk ve Sürekli Kaygı Envanterleri uygulanarak sonuçlar elde edilmiştir. Akademik başarı durumu ise okulda bulunan öğrenci not sisteminden birinci dönem ve ikinci dönem not ortalamaları alınarak takip edilmiştir. Kontrol amacıyla rekreatif etkinliklere katılmayan aynı yaş grubu öğrencilerinin de notları sistemden alınarak karşılaştırılmıştır. Araştırma grubuna haftada üç gün ve ikişer saatten on hafta rekreatif etkinlik uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre kız öğrencilerin durumluluk kaygı puanları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuş, diğer parametreler arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Bebek, Figen 2007 yılında yaptığı araştırmada “İlköğretimde ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerin öğrenci ve öğretmenlerin müziksel davranış ve yaşantılarına etkileri” yüksek lisans tezinde ilköğretimde ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerin öğrenci ve öğretmenlerin müziksel davranış ve yaşantılarına etkilerini saptamayı amaçlamıştır. Bu etkileri saptamak için Ankara ilindeki 5 ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler ile bu okullardaki 4., 5.,6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerini alarak incelemiştir. Araştırmada kullanılan veriler, konu ile ilgili detaylı bir literatür taraması yapılarak ve araştırmacı tarafından geliştirilen anket aracılığıyla toplanmıştır. Hazırlanan ankette öğrenciler ve öğretmenler için kişisel bilgi içeren sorular ve çoktan seçmeli sorulara yer verilmiştir. Örnekleme oluşturan öğretmenler ve öğrenciler tarafından anket soruları cevaplanmış ve bulgular istatistiksel işlemlerle tablolar haline getirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerden

sonra öğrencilerin dinledikleri müzik türlerinde düşük düzeyde değişiklik olduğu, müziksel ve kültürel etkinliklere katılımın düşük olduğu, müziksel davranışlarında olumlu yönde önemli bir değişim olduğu saptanmıştır. Ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerden sonra öğrencilerin ders içi ve ders dışı davranışlarında olumlu değişiklikler olduğu öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Bu etkinliklerin okul-veli ve okul-çevre ilişkilerine etkileri konusunda öğretmenler orta düzeyde bir gelişim gözlemlediklerini belirtmişlerdir. Araştırmanın sonuçlarına göre bu etkinlikler öğretmenlerin müziksel davranış ve yaşantılarında büyük ölçüde olumlu değişiklikler meydana getirdiği saptanmıştır. Araştırmanın ilköğretimde ders içi ve ders dışı müziksel etkinliklerin ilköğretim öğrencileri ve öğretmenlerinin müziksel yaşantı ve davranışlarında meydana getirdiği olumlu değişiklikleri vurgulamak açısından önemi olduğu düşünülmekte, bu etkinliklere ve müzik derslerine ayrılan sürenin artırılması ve öğrencilerin bu etkinliklere katılımının teşvik edilmesi önerilmektedir.

Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Holland ve diğerleri(1987), “Ortaokulda Ders Dışı Program Etkinliklerine Katılım: Ne Biliniyor, Neyin Bilinmesi Gerekir?” adlı araştırmalarında, ders dışı program etkinliklerine katılım ve gençlerin gelişimi ile ilgili literatürü incelemeyi amaçlamışlardır. Burada gençlerle ilgili beş alan tanımlanmıştır: Sosyal kişilik özellikleri, akademik başarı, eğitimsel talepler ve hedefler, ders dışı etkinliklere katılanların rolleri ve sosyal çevre ilişkileridir. Bu araştırmada ders dışı etkinliklere katılımın; daha yüksek bir öz saygı, rekabet ilişkileri, genç yetişkinlik çağında politik ve sosyal gelişme, erkeklerde akademik yeterlik ve iyi derecede mezuniyetler, eğitimsel talepler ve hedefler, bir başkasının yaşamını kontrol etme duygusu ve daha düşük suç oranlarıyla ilişkili olduğu belirtilmiştir. Ancak bu bulgulara rağmen, ders dışı etkinliklere katılım ile gençlerle ilgili tanımlanan özellikler arasındaki sebepsel ilişkilerin tam olarak gösterilemediği vurgulanmıştır.

Gifford ve Dean(1990), “Ders Dışı Program Etkinliklerine Katılım, Akademik Başarı ve Okula Karşı Tutumda Ortaokul ile Liseye Devam Eden Dokuzuncu Sınıf Öğrencileri Arasındaki Farklılıklar” isimli çalışmalarında dokuzuncu sınıf öğrencileri için en faydalı olabilecek okul organizasyonu türünü ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Bunun için, liselerin ve ortaokulların dokuzuncu sınıf öğrencilerine anket ve akademik başarı testi uygulamışlardır. Sonuçta, ortaokul yapısı içerisindeki dokuzuncu sınıf öğrencilerinin, anlamlı bir şekilde daha çok ders dışı program etkinliklerine katıldığını ve akademik olarak da lise yapısı içindeki dokuzuncu sınıf öğrencilerinden, ortaokul yapısı içindeki öğrencilerin daha yüksek başarıya ulaştıkları görülmüştür. Araştırmacılar, dokuzuncu sınıflar için, hem ders dışı etkinliklere katılım, hem akademik başarı ve hem de okula karşı olumlu tutum kazanma yönünden ortaokul yapısının daha uygun olduğu sonucuna varmışlardır.

Mahoney ve Cairns(1997), “Okulu Erken Bırakmaya Karşı Ders Dışı Program Etkinlikleri Bir Çözüm müdür?” isimli makalelerinde, ders dışı program etkinliklerine katılma ile erken okulu bırakma arasındaki ilişkiyi ve bu konuda riskli olan öğrencileri araştırmışlardır. Sonuçta, ders dışı etkinliklere katılan ve onlarla uğraşan hem kız, hem de erkek öğrencilerin, erken okuldan ayrılma oranlarının azlığı ve bu durumun, ders dışı etkinliklere aktif katılımı bağlantılı olduğu bulunmuş ve riskli öğrenciler okul etkinliklerine ne kadar çok katılırlarsa, okulu bırakmalarının da o kadar az mümkün olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, ders dışı program etkinliklerinden tüm öğrencilerin eşit bir şekilde yararlanması gerektiğini, aksi halde, kişiye özgü politikalar veya etkinliklere katılımın sınırlandırılması durumunda, okuldan ayrılma riski altındaki öğrenciler için, ters etki yaratabileceğini belirtmişlerdir.

Gulyas(2001), “Akademik başarıya Karşı Spor Etkinlikleri” isimli kuramsal makalesinde, bazı çevrelerde sporun akademik başarıya zarar verdiği yönündeki görüşlerinin gerçeği yansıtmadığını, aksine akademik başarıya olumlu etkisinin olduğunu ortaya çıkarmak için, bilimsel olarak yapılan çalışmalardan alınan örneklerle incelemeyi amaçlamıştır. Sporların, sınıflar arasında ve okullar arasında başarılı bir şekilde yapılması durumunda, beden gelişiminin yanında zihni gelişime

de etkisinin olduğunu, ayrıca karar verme, iyi bir iş etiği oluşturma ve liderlik becerilerini öğrettiğini savunmuştur. Yapılan araştırmaların, spor etkinliklerine katılan öğrencilerin akademik başarılarının, katılmayanlara oranla daha yüksek olduğunu gösterdiğini, bunun sporcuların, spor etkinliklerindeki yerlerinin koruyabilmeleri için, düşük başarıya sahip olmama isteklerinden kaynaklanabileceğini ve bundan dolayı sporcuların notlarının artabileceğini belirtmiştir. Ayrıca sporcuların okul devamsızlıklarının sporcu olmayanlardan daha az olduğunu, bunun sebebinin, eğer sporcu öğrenciler, derste yoklarsa; o günün antrenmanına veya varsa maçına çıkmasına izin verilmemesinin olabileceğini, bu durumun da öğrencilerin akademik başarılarına yansıtacağını dile getirmiştir. Spor etkinliklerinin diğer bir pozitif yanının, spor etkinliklerinin okulu terk etme konusunda da eğitici olduğunu, bunun da sporcu öğrencilerin, hem eğitimlerinde üst kademelere geçiş, hem de üst kademelerde de spor yapabilmeleri için okula devam etme konusunda kendilerini zorunlu hissetmelerinden kaynaklanabileceğini belirtmiştir. Bunların yanında, spor etkinliklerinin öğrencilere disiplinli olmayı, kendini kontrol etmeyi, kendine güvenmeyi, rekabet etmeyi ve belirli bir değerler grubu(deneyimler, tutumlar ve davranışlar) oluşturmaya öğrettiğini ve öğrencinin bunları sınıf ortamına taşıyabileceğini ve bazı öğrenciler için gelecekteki yaşamlarında sporların, profesyonel meslekleri olabileceklerini vurgulamıştır. Ancak bu etkinliklerin öğrencileri için kolay olmadığını, tüm gün okulda olduklarını ve arkasından iki veya üç saatlik antrenman yaptıklarını ve sonra eve gidip ev ödevlerini yaptıklarını ve bunları günlük rutin olarak yapabilmeleri için zamanı yönetme becerileri kazandıklarını dile getirmiştir. Sonuç olarak araştırmacı, sporların, çoğu öğrencilerin yaşamlarının büyük bir parçası olduğunu, sporun başarmak için sıkı çalışmayı öğrettiğini, bunu da öğrencilerin sınıfa taşıdığını ve dolayısıyla da spor etkinlikleri ve akademik başarının spor yapmanın akademik başarıda önemli bir rolünün olması nedeniyle yakın bir ilişkiye sahip olduklarını belirtmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Tarama modeli geçmişte veya halen var olan durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yöntemidir(Karasar, 2009). Bu araştırmalar, ilgilenilen ve araştırılmak istenen problemin mevcut durumunu ortaya koymaya yöneliktir. Bu yöntemlerin en temel özelliği, mevcut durumu kendi koşulları içerisinde ve olduğu gibi çalışmaktır. Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini dikkate alarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamaya çalışır.

Betimsel araştırma, çalışılan konunun mevcut durumuna ilişkin hipotezler test etmek için veya sorulara cevap bulmak için veriler toplamayı gerektirir. Betimleyici veriler, genellikle gözlem, anket, görüşme veya test gibi bilgi toplama yolları ile elde edilir.

Evren

Araştırmanın evreni, 2011 – 2012 eğitim-öğretim yılında İzmir İli Kemalpaşa İlçe merkezinde bulunan beş ilköğretim okuluna devam eden beşinci sınıf öğrencilerinin tümüdür.

Örneklem

Araştırmanın örneklemini İzmir İli Kemalpaşa İlçesinde yer alan Atatürk İlköğretim Okulu, Merkez Cumhuriyet İlköğretim Okulu, 75. Yıl İlköğretim Okulu, Pakmaya İlköğretim Okulu ve 8 Eylül İlköğretim Okulunda bulunan beşinci sınıfa

devam etmekte olan 626 öğrenciden oluşmaktadır. Aşağıda verilen tablolarda ankete katılan öğrencilerin kişisel bilgileri yer almaktadır.

Kişisel Bilgi Formu

Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Ölçeğini yanıtlayan öğrencilerin kişisel bilgilerini elde etmek ve akademik başarılarını ölçmek amacıyla Kişisel Bilgi Formu oluşturulmuştur. Bu formdaki sorular öğrencinin okulunu, sınıfını, cinsiyetini, anne ve babasının öğrenim durumunu ve birinci yarıyıl sonu karne notlarını belirleyici nitelikte sorulardır. Değerlendirmeye alınan derslerin seçiminde (Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce) Seviye Belirleme Sınavı'nda (SBS) ağırlığı olan beş temel dersten hareket edilmiştir.

Deneklerin Kişisel Özellikleri

a. **Okul:** Deneklerin okullara göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1
Deneklerin Okullara Göre Dağılımı

Okullar	n	%
Atatürk İ.Ö.O	184	29,4
Merkez Cumhuriyet İ.Ö.O	171	27,3
75. Yıl İ.Ö.O	87	13,9
Pakmaya İ.Ö.O	63	10,1
8 Eylül İ.Ö.O	121	19,3
Toplam	626	100,0

Tablo 1 incelendiğinde görüleceği gibi öğrencilerin % 29,4'ü Atatürk İ.Ö.O'na devam etmekte; % 27'si Merkez Cumhuriyet İ.Ö.O da, %14'ü 75. Yıl İ.Ö.O'na, %10'u Pakmaya İ.Ö.O'na, %19'u 8 Eylül İ.Ö.O'na devam etmektedirler.

b. Cinsiyet: Deneklerin cinsiyete göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2
Deneklerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	n	%
Kız	326	52,1
Erkek	300	47,9
Toplam	626	100,0

Tablo 2 incelendiğinde görüleceği gibi öğrencilerin % 52’si kız; % 48’i erkektir.

c. Annelerin Öğrenim Durumu: Deneklerin annelerinin öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3
Annelerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Annelerin Öğrenim Durumu	n	%
Okur yazar değil	35	5,6
Okur yazar	48	7,7
İlkokul	295	47,1
Ortaokul	118	18,8
Lise	98	15,7
Üniversite	32	5,1
Toplam	626	100,0

Tablo 3 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin annelerinin % 47'si ilkokul mezunu , % 5'i ise üniversite mezunu olan kişilerden oluşmaktadır.

d.Babaların Öğrenim Durumu: Deneklerin babalarının öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4
Babaların Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Babaların Öğrenim Durumu	n	%
Okuryazar olmayan	7	1,1
Okuryazar	31	5,0
İlkokul	225	35,9
Ortaokul	121	19,3
Lise	147	23,5
Üniversite	95	15,2
Toplam	626	100,0

Tablo 4 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin babalarının öğrenim durumu; % 36'sı ilkokul mezunlarından, % 1'i ise okuryazar olmayan kişilerden oluşmaktadır.

e. Gelir Düzeyi: Deneklerin gelir düzeyleri Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5
Deneklerin Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Gelir Düzeyi	n	%
0-800 TL arası	201	32,1
801-1600 TL arası	250	39,9
1600 TL ve üzeri	175	28,0
Toplam	626	100,0

Tablo 5 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin gelir düzeyleri; % 40’i orta, %28’ü üst düzey gelir düzeyine sahip kişilerden oluşmaktadır.

f. Türkçe Dersi Başarı Durumu: Deneklerin bir önceki dönem Türkçe dersi başarı durumuna göre dağılımları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6
Deneklerin Türkçe Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı

Not	n	%
1 (zayıf)	17	2,7
2 (geçer)	23	3,7
3 (orta)	94	15,0
4 (iyi)	172	27,5
5 (pekiyi)	320	51,1
Toplam	626	100,0

Tablo 6 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin Türkçe dersi başarı durumu dağılımı; % 51’i pekiyi alanlardan, % 3’ü zayıf alanlardan oluşmaktadır.

g. Matematik Dersi Başarı Durumu: Deneklerin bir önceki dönem Matematik dersi başarı durumuna göre dağılımları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7
Deneklerin Matematik Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı

Not	n	%
1 (zayıf)	47	7,5
2 (geçer)	47	7,5
3 (orta)	134	21,4
4 (iyi)	170	27,2
5 (pekiyi)	228	36,4
Toplam	626	100,0

Tablo 7 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin Matematik dersi başarı durumu dağılımı; % 36’sı pekiyi alanlardan, % 8’i zayıf alanlardan oluşmaktadır.

g. Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Durumu: Deneklerin bir önceki dönem Fen ve Teknoloji dersi başarı durumuna göre dağılımları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8**Deneklerin Fen ve Teknoloji Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı**

Not	n	%
1 (zayıf)	16	2,6
2 (geçer)	31	5,0
3 (orta)	79	12,6
4 (iyi)	206	32,9
5 (pekiyi)	294	47,0
Toplam	626	100,0

Tablo 8 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin Fen ve Teknoloji dersi başarı durumu dağılımı; % 47'si pekiyi alanlardan, % 3'ü zayıf alanlardan oluşmaktadır.

g. Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Durumu: Deneklerin bir önceki dönem Fen ve Teknoloji dersi başarı durumuna göre dağılımları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9
Deneklerin Sosyal Bilgiler Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı

Not	n	%
1 (zayıf)	13	2,1
2 (geçer)	29	4,6
3 (orta)	85	13,6
4 (iyi)	182	29,1
5 (pekiyi)	317	50,6
Toplam	626	100,0

Tablo 9 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin Sosyal Bilgiler dersi başarı durumu dağılımı; % 51'i pekiyi alanlardan, % 2'si zayıf alanlardan oluşmaktadır.

g. İngilizce Dersi Başarı Durumu: Deneklerin bir önceki dönem İngilizce dersi başarı durumuna göre dağılımları Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10
Deneklerin İngilizce Dersi Başarı Durumuna Göre Dağılımı

Not	n	%
1 (zayıf)	48	7,7
2 (geçer)	53	8,5
3 (orta)	121	19,3
4 (iyi)	152	24,3
5 (pekiyi)	252	40,3
Toplam	626	100,0

Tablo 10 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin İngilizce dersi başarı durumu dağılımı; % 40'ı pekiyi alanlardan, % 8'i zayıf alanlardan oluşmaktadır.

g. Yardım Alma Durumu: Deneklerin derslerde daha başarılı olabilmek için yardım alma durumlarına göre dağılımları Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11
Deneklerin Yardım Alma Durumuna Göre Dağılımı

Yardım Alma	n	%
Özel ders alıyorum	57	9,1
Dershaneye gidiyorum	98	15,7
Aile yakınlarımdan yardım alıyorum	310	49,5
Hiçbir yardım almıyorum	161	25,7
Toplam	626	100,0

Tablo 11 incelendiğinde görüleceği gibi deneklerin yardım alma durumlarına göre dağılımı; % 50'si aile yakınlarından yardım alanlardan, % 9'u özel ders alanlardan oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

“Bilimsel araştırmaların en önemli öğelerinden biri olan ölçme, varlık veya olayların belli bir özelliğe (nitel veya nicel) sahip oluş derecelerini belirleme işlemidir” (Özçelik, 1981:10). Turgut’a göre ölçme, herhangi bir niteliği gözlemek ve gözlem sonucunu sayılarla ya da başka sembollerle ifade etmektir. Ölçmede eşyanın, olayların veya insanların ölçmeye konu olan niteliklerinin gözlenmesi, sayılması veya bir ölçme aracıyla karşılaştırılması vardır. Ölçme işleminin sonucunda da, ölçmeye konu olan niteliklerin gözlenmesi, sayılması veya bir ölçme aracıyla karşılaştırılması vardır. Ölçme işleminin sonucunda da, ölçmeye konu olan niteliğin ya sayı, ya derece, ya da sıfatlarla gösterilmesi vardır. Değerlendirme ise, ölçme sonuçlarını bir ölçüte veya ölçütlere vurarak ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir(Turgut ve Baykal, 2010). Eğitimde birçok nitelik ölçülebilir. Ölçme, araç gerektirir. Ölçme araçları ölçülecek niteliğin sayılarla ifadesini kolaylaştırır.

Ölçmenin bilimsel çalışmalarda ve günlük yaşamda önemi tartışılmaz. Bilim dallarındaki ilerlemeler, o bilim dalına özgü ölçme yöntemlerinin bulunmasıyla olanaklı hale gelmiştir. Günümüzde bir ölçme yöntemine dayanmayan bir bilim dalı yoktur denilebilir. Yüksek duyarlılıkta ölçme araçlarıyla ölçüm yapabilen bilim dalları diğerlerine göre daha çok gelişmişlerdir. Gözlenen özelliklerin sayılarla gösterilmesi gözlemlerin duyarlılıkla ifade edilmesini sağlar, o gözlemden yapılan genellemelere de kesinlik kazandırır.

Eğitim ve öğretimde kullandığımız ölçme dolaylı ölçmeye örnektir. Çünkü ölçülen nitelikler soyuttur.

Duyuşsal alan davranışlarının sınıflandırılmasında, psikolojide ve okullarda incelenmesi gelenekselleşmiş olan “ilgi”, “tutum”, “öz güven” vb. konulardan farklı kavramlar getirilmiştir. Bunlardan en önemlisi, duyuşsal davranışlar farklı özellikler için genelleştirilmiş ve davranışın kazanılmasında farklı düzeyler meydana getirilmiştir. Ancak konu üzerinde çalışan bazı uzmanlar duyuşsal alanla ilgili sınıflamada eksiklikler ve karışıklıklar olduğu düşüncesindedir(Özçelik, 2010).

Ölçme araçları, ölçmenin daha objektif yöntemlerle yapılmasına, gözlem duyarlılığını arttırarak daha doğru sonuçlar vermesine, bu yolla ölçme hatalarının azalmasına, standart birimlerle de ölçümlerin kolayca yorumlanmasına ve ölçme işleminin kolaylaşmasına yardım eder.

Her ölçme aracı aynı duyarlılıkta ölçüm yapamaz. Ölçme araçlarının duyarlılığı arttıkça ölçme de o derece duyarlı olur. Duyarlık, özelliklerin ölçülmesinde kullanılan birimin küçüklüğü veya büyüklüğü ile ilgilidir. Küçük birimlerle ifade edilen ölçme sonuçları, büyük birimlerle ifade edilene kıyasla daha çok duyarlıdır. 1-5 derecelendirme ölçeğine göre puanlanan bir psikolojik ölçme aracından elde edilen puanlar, 0-1 ölçeğine göre puanlanandan daha duyarlı, buna bağlı olarak da daha güvenilir olması beklenir.

Tutum ölçeklerinde en çok kullanılan yöntem de Likert ölçeğidir. Bu ölçekler bir şahsın tek bir objeye karşı gösterdiği tutuma ilişkili olarak hazırlanmış cümle serisi içerir. Bu ölçeklerde iki tür cümle yapısı görülmektedir. Birinci tip, ilgi objesine karşı olumlu bir tutumu gösteren onaylama cümleleridir. "Sosyal etkinliklere katılmayı severim." cümlesi olumlu cümleye bir örnektir. İkinci tip, objeye karşı olumsuz bir tutumu gösteren onaylama cümleleridir. "Sosyal etkinliklere katılmaktan hoşlanmam" cümlesi olumsuz bir cümleye örnektir. Likert ölçekte bu tür olumlu ve olumsuz cümleler oluşturulmaya çalışılır.

Likert ölçekte bir sorunun sorulmadığı açıktır. Açık bir cümle oluşturulur ve cevaplayıcıdan bu cümlenin onun görüşlerini yansıtıp yansıtmadığı sorulur. Bu cümle olumlu bir cümle ise "kesinlikle katılıyorum" cevabına beş puan,

"katılıyorum" cevabına dört puan verilerek puanlama yapılır. Olumsuz bir cümle ise, puanlama tersine olur ve beş puan "kesinlikle katılmıyorum" cevabına verilir. Bu şekilde, her bireyin verdikleri cevapların her biri bu şekilde değerlendirildikten sonra katılıp katılmama dereceleri öğrenilmiş olur. Bunu gösteren puanlama anahtarı tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12
Likert Tipi Bir Ölçekteki Maddelerin Puanlama Anahtarı

Seçenek	Olumlu İfade Puanı	Olumsuz İfade Puanı
Kesinlikle katılmıyorum	5	1
Katılmıyorum	4	2
Katılıyorum	2	4
Kesinlikle katılıyorum	1	5

Tutum ölçeklerinin kullanılma amaçları aşağıda verildiği şekilde özetlenebilir(Özgüven, 1998:91 akt. Tavşancıl, 2006).

1. Tutum ölçekleri bireylerin belirli tutum ve değerlerinin belirlenmesinde kullanılır.
2. Bireylerin gözlenen tutum ve değer yargılarını etkileyen aile ve genel çevre faktörlerinin incelenmesi amacıyla kullanılır.
3. Kişilik ölçekleri ile birlikte davranışı etkileyen önemli bir faktör olarak bireyin uyum problemlerinin teşhisinde kullanılır.

Sosyal etkinliklere katılma ölçeği oluşturulurken, öncelikli olarak anket maddelerinin yazılabilmesi için ölçeğin oluşturulma amacı belirlendi. Daha sonra konuyla ilgili literatür taraması yapılarak bu konudaki anketlere ulaşılmaya çalışıldı. Çalışılan konuya yakın olan anketler incelenerek madde havuzu oluşturuldu. Bilgi toplanacak kesimi, 12 yaş grubu öğrencileri oluşturduğu için yazılan anket

maddelerinin kolay anlaşılır ve açık olmasına dikkat edildi. Bu aşamada ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerine, konu ile ilgili fikirleri alınmak üzere sosyal etkinlikler hakkındaki görüşlerini içeren bir kompozisyon yazdırıldı. Öğrencilerin yazdığı metinler incelenerek oluşturulan maddeler havuza eklendi. Yapılan değerlendirmeler sonucunda kapalı uçlu anket soruları hazırlanmasına karar verildi. Havuzda toplanan 93 madde alan uzman görüşüne sunuldu. Madde havuzundan seçilen 35 madde bu araştırmada kullanılacak Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeği araştırmacı tarafından biçimlendirildi. Sosyal etkinlik kavramı geniş bir kavram olduğundan ölçek sorularının en başına sosyal etkinlik kavramını açıklayan örnekler konuldu.

Hazırlanan ölçek soruları, danışman öğretim üyesi ile birlikte incelenip, tavsiyeleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapıldı. Daha sonra öğrenciler tarafından anlaşılıp anlaşılmadığının kontrolü ve geçerlik-güvenirlik çalışması için, bir önceki yılın MEB tarafından yapılan Seviye Belirleme Sınavı başarı sıralamalarına göre seçilen, yüksek başarı düzeyinde bulunan Atatürk İlköğretim Okulu; orta başarı düzeyinde bulunan 75. Yıl İlköğretim Okulu; düşük başarı düzeyinde bulunan 8 Eylül İlköğretim Okulunun beşinci sınıf öğrencilerinden oluşan 154 kişilik bir öğrenci grubu üzerinde ön uygulama çalışması yapılmıştır.

Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğini yanıtlayan öğrencilerin kişisel bilgilerini elde etmek amacıyla ‘Kişisel Bilgi Formu’ oluşturulmuştur. Bu formdaki sorular öğrencinin okulunu, sınıfını, cinsiyetini, anne ve babasının öğrenim durumunu ve ailenin gelir durumunu, derslerin bir yıl önceki başarı durumunu belirleyici nitelikte sorulardır.

Anket ön uygulaması 2011 Aralık ayında yapıldığı için başarı durumunda öğrencilerin bir önceki yılsonu başarı notu esas alınmıştı. Fakat asıl uygulama 2012 yılı Mayıs ayında yapıldığı için öğrencilerin akademik başarıları Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve Yabancı Dil olarak ders düzeyinde incelenmiştir.

Uygulamanın analiz sonuçları, aşağıda verilmiştir. Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeği Ek-1’de sunulduğu gibidir.

Sosyal Etkinliklere Katılım Ölçeği’nin Faktör Analizi

Ölçeklerde yapı geçerliği çok önemlidir. Araştırmada kullanılan ölçme araçlarının geçerliliğini tespit etmek için ön uygulama sonuçlarına faktör analizi yapılmıştır. Sosyal etkinliklere katılım ölçeği faktör analizi sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 13
KMO ve Bartlett's Testinin Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,900
Bartlett's Test of Sphericity	7519,329	1814,600
	595	595
	,000	,000

Tablo 13’te KMO değerlerinin beklenen aralıkta olduğu görülmüştür.

Tablo 14
Varyanslar

Maddeler	Initial	Extraction	Maddeler	Initial	Extraction
t1	1,000	,251	t19	1,000	,336
t2	1,000	,163	t20	1,000	,375
t3	1,000	,137	t21	1,000	,385
t4	1,000	,133	t22	1,000	,541
t5	1,000	,172	t23	1,000	,591
t6	1,000	,273	t24	1,000	,514
t7	1,000	,249	t25	1,000	,464
t8	1,000	,365	t26	1,000	,481
t9	1,000	,356	t27	1,000	,394
t10	1,000	,270	t28	1,000	,348
t11	1,000	,375	t29	1,000	,243
t12	1,000	,310	t30	1,000	,224
t13	1,000	,215	t31	1,000	,393
t14	1,000	,520	t32	1,000	,239
t15	1,000	,488	t33	1,000	,272
t16	1,000	,424	t34	1,000	,215
t17	1,000	,186	t35	1,000	,328
t18	1,000	,294			

Tablo 14 incelendiğinde maddelerle ilgili olarak tanımlanan varyansların en yüksek 0,591 ile en düşük 0,133 değerleri arasında değiştiği gözlenmektedir. Bu duruma göre 2., 3., 4. Ve 5. Madde ile 17. Maddelerdeki ifadelerin çok genel olması öğrencilerin görüşlerinde benzerlik yarattığından madde varyanslarının düşük çıkmasına neden olmuştur.

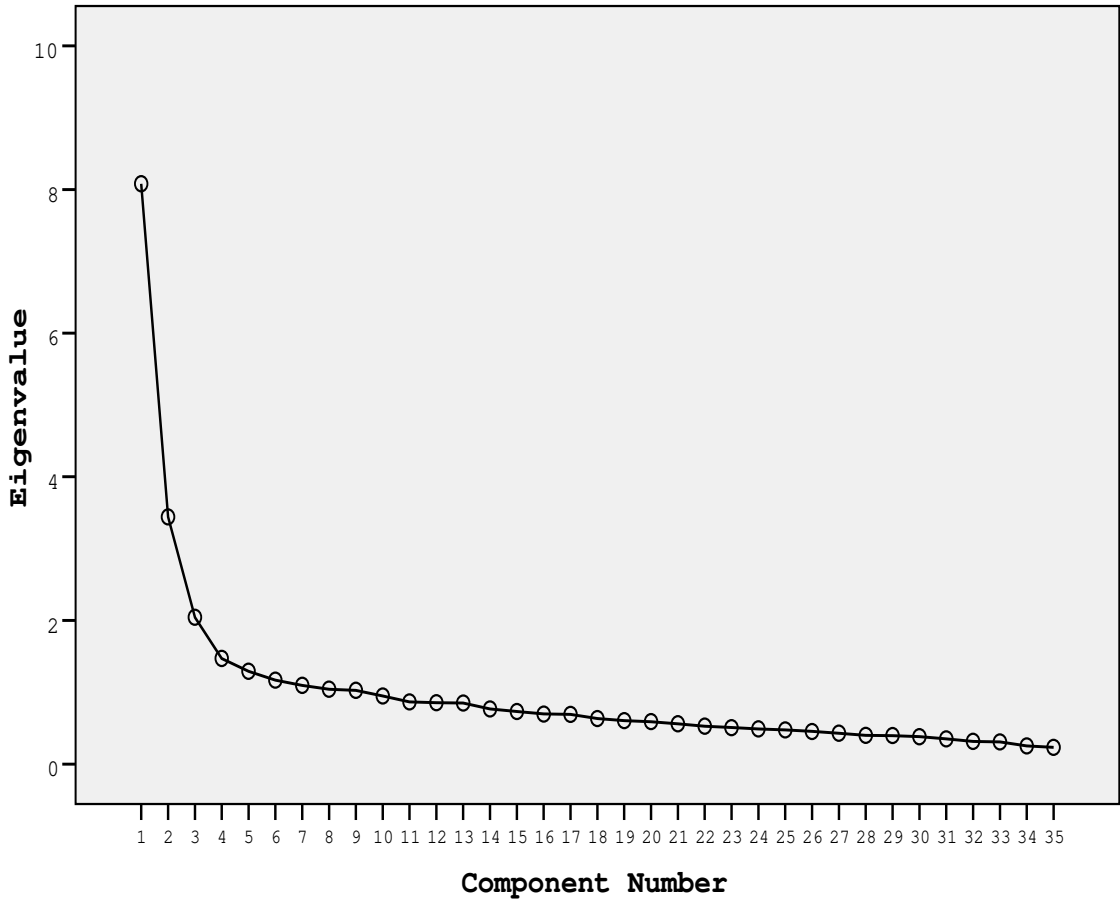
Tablo 15
Total Variance Explained (Toplam Varyanslar)

Madde	Özdeğerler			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Toplam	% Varyans	Kümülatif %	Toplam	% Varyans	Kümülatif %	Toplam	% Varyans	Kümülatif %
1	8,080	23,087	23,087	8,080	23,087	23,087	7,956	22,732	22,732
2	3,443	9,837	32,924	3,443	9,837	32,924	3,567	10,191	32,924
3	2,044	5,840	38,763						
4	1,471	4,204	42,967						
5	1,292	3,692	46,659						
6	1,169	3,341	50,000						
7	1,096	3,133	53,132						
8	1,043	2,979	56,111						
9	1,028	2,936	59,047						
10	,949	2,711	61,759						
11	,866	2,474	64,233						
12	,855	2,442	66,675						
13	,850	2,428	69,103						
14	,768	2,193	71,297						
15	,732	2,090	73,387						
16	,698	1,994	75,381						
17	,692	1,977	77,358						
18	,635	1,814	79,172						
19	,606	1,730	80,902						
20	,592	1,690	82,592						
21	,561	1,602	84,195						
22	,528	1,508	85,702						
23	,508	1,453	87,155						
24	,490	1,401	88,556						
25	,476	1,359	89,915						
26	,455	1,299	91,214						
27	,430	1,229	92,442						
28	,401	1,146	93,588						
29	,397	1,133	94,722						
30	,382	1,091	95,813						
31	,352	1,006	96,819						
32	,317	,905	97,724						
33	,309	,884	98,607						
34	,254	,725	99,332						
35	,234	,668	100,000						

Çevrim sonrası faktör çözümlemesinde öz değeri 3 ve daha büyük olan 2 alt boyut saptanmıştır. Tablo 15 incelendiğinde analize alınan 35 maddenin öz değeri 3'ten büyük olan 2 faktör altında toplandığı görülmektedir. Bu 2 faktörün ölçeğe ilişkin açıkladığı toplam varyans 32,924 'dir.

Tablo 16
Faktör Analizi Grafiği

Scree Plot

Analizde önemli olan faktör sayısı öz değer ölçütüne göre 2 olarak tanımlanmıştır. Bu durum, öz değerlere göre çizilen çizgi grafiğinde de açıkça görülmektedir.

Tablo 17
Faktör Döndürme Sonuçları

	Maddeler	
	1(Olumlu)	2(Olumsuz)
s23	,723	
s22	,717	
s24	,688	
s26	,646	
s25	,626	
s31	,625	
s27	,625	
s21	,602	
s11	,596	
s20	,595	
s28	,586	
s8	,565	
s19	,561	
s12	,556	
s9	,532	
s33	,519	
s6	,511	
s18	,500	
s7	,486	
s30	,473	
s1	,455	
s10	,451	
s17	,406	
s3	,368	
s2	,356	
s14		,721
s15		,692
s16		,650
s35		,551
s34		,458
s13		,454
s29		,450
s32		,439
s5		,414
s4		,364

2 faktörün içerdiği maddeler bakımından Tablo 17'nin tanımlanabilmesine olanak sağlayan faktör döndürme sonuçları (Rotated Component Matrix) incelendiğinde ilk faktörde 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23,

24, 25, 26, 27, 28, 30, 31 ve 33. maddelerin olduğu, ikinci faktörde 4, 5, 13, 14, 15, 16, 29, 32, 34 ve 35. maddelerin olduğu görülmektedir

Tablo 18
Faktör Döndürme Sonuçları 2

Maddeler	1(Olumlu)	2(Olumsuz)
1(Olumlu)	,987	,164
2(Olumsuz)	-,164	,987

2 faktörün içerdiği maddeler bakımından Tablo 18'in tanımlanabilmesine olanak sağlayan faktör döndürme sonuçları (Component Transformation Matrix) incelendiğinde ilk faktörde 25 maddenin olduğu, ikinci faktörde 10 maddenin olduğu anlaşılmıştır. Bu bulgulara göre ön uygulaması yapılan ölçeğin yapı geçerliği açısından analizinden elde edilen sonuçlara göre Sosyal Etkinliklere Katılım Ölçeğinin 35 maddeden oluştuğu görülmektedir.

Güvenirlilik Analizi

Güvenirlilik, ölçme aracındaki tüm soruların birbiri ile tutarlılığını ve ölçme sonuçlarının tesadüfi hatalardan arınlık derecesini ifade eder. Ölçme aracının amacına ulaşabilmesi için ölçülmek istenen özelliği ne kadar doğru ölçtüğüne bakmak gerekir. Bir ölçeğin güvenilir olduğunu kanıtlamak amacıyla denenen birtakım yöntemler vardır. Bunlardan biri İç-tutarlılık kestirme yöntemidir.

Geliştirilen ölçeklerin araştırma sonunda SPSS programında elde edilen veriler ile ölçeklerin güvenirlik katsayıları Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19
Araştırmada Kullanılan Ölçekler ve Güvenirlik Katsayıları

Ölçekler	Güvenirlik Katsayısı (Alpha)
Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeği	,876

Tablo 19 incelendiğinde bu araştırmada kullanılan ölçeğin Alpha güvenirlik (iç tutarlılık) katsayısı 0.88 dir.

Ölçeğin güvenirliğini ortaya koymak ve her bir maddeye ait ortalama, standart sapma ve madde korelasyonu değerlerine ulaşmak amacıyla güvenirlik analizi yapılmıştır. Son uygulaması sonucunda öğrencilerin Sosyal Etkinliklere Katılma ölçeğine ilişkin madde korelasyonu tablo 20’de görülmektedir.

Tablo 20
İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama, Standart Sapma ve Madde Korelasyon Değerleri

MADDELER	X	Sx	r _{jx}
1. Okulumda hangi Sosyal Kulüpler(kollar) olduğunu biliyorum.	4,10	1,06	,446
2. Bulduğum Sosyal Kulübe kendi isteğimle üye oldum.	4,25	1,25	,344
3. Sosyal Kulübümün faaliyetleri için okulumda bulunan fiziki mekânlar yeterlidir.	3,13	1,40	,270
4. Okulumdaki sosyal kulüpler öğrencilerin isteklerine göre belirlenmemektedir.	3,47	1,58	,212
5. Okulumdaki sosyal etkinlikler öğretmenlerin gözetiminde yapılmamaktadır.	3,44	1,73	,242
6. Sosyal etkinlikler eğlendirir, dinlendirir ve can sıkıntısından kurtulmayı sağlar.	4,16	1,23	,435
7. Sosyal etkinlikler yeni arkadaşlıklar kurmayı sağlar.	4,41	,98	,421
8. Sosyal etkinlikler yaratıcılığımızı kullanmak için izin verir.	4,19	1,07	,525
9. Sosyal etkinlikler yeni beceriler kazandırır.	4,44	,93	,511
10. Okuldaki herhangi bir sosyal etkinliğe katılmak istediğimde ailem her zaman izin verir.	4,06	1,03	,452

Tablo 20'nin devamı	MADDELER	X	Sx	r _{jx}
11.	Okulumdaki sosyal etkinliklere katılıyorum.	3,82	1,24	,531
12.	Çevremde düzenlenen sosyal etkinliklere katılıyorum.	3,45	1,29	,454
13.	Sosyal etkinliklere zamanım olmadığı için katılamıyorum.	3,88	1,30	,237
14.	Sosyal etkinliklere katılmam için ailem bana destek olmaz.	4,24	1,34	,256
15.	Ailem derslerimdeki başarımla hiç ilgilenmez.	4,22	1,40	,272
16.	Ailem sosyal etkinliklerdeki başarımla hiç ilgilenmez.	4,23	1,34	,291
17.	Sosyal etkinliklere katıldığımda ailem beni izlemeye gelir.	4,22	1,22	,359
18.	Bir sosyal etkinliği seçerken annem ve babamın etkinlikle ilgili görüşlerine dikkat ederim.	4,43	1,02	,462
19.	Bir sosyal etkinliği seçerken seçeceğim sosyal etkinliğe yeteneğim olup olmadığına dikkat ederim.	4,34	1,11	,485
20.	Sosyal etkinliklere katıldığımda rahatlarım ve mutlu olurum.	4,29	1,06	,518
21.	Sosyal etkinliklere katıldığımda kendime olan güvenim artar.	4,28	1,07	,527
22.	Sosyal etkinliklere katılmak Sosyal Bilgiler dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,75	1,31	,545
23.	Sosyal etkinliklere katılmak Fen ve Teknoloji dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,47	1,35	,531
24.	Sosyal etkinliklere katılmak Türkçe dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,61	1,35	,526
25.	Sosyal etkinliklere katılmak Matematik dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,28	1,40	,451
26.	Sosyal etkinliklere katılmak Yabancı Dil dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,16	1,48	,468
27.	Derslerde öğrendiklerimi sosyal etkinliklerde uygulama fırsatı bulurum.	3,93	1,17	,534
28.	Sosyal etkinliklere katıldığımda çevrem benimle gurur duyduğunu hissedirim.	3,94	1,26	,493
29.	Sosyal etkinliklere katıldığımda yorgunluk ve can sıkıntısı duyarım.	4,03	1,28	,299
30.	Evde derslerimi bitirdikten sonra kalan boş zamanımda arkadaşlarımla sosyal faaliyetlere katılırım.	3,66	1,32	,385
31.	Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumlu yönde etkiler.	3,87	1,20	,548
32.	Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumsuz yönde etkiler.	4,31	1,09	,322
33.	Sosyal etkinliklerde yer almak için fırsat kollarım.	3,77	1,25	,433
34.	Bir sosyal etkinliği seçerken sosyal etkinliğin bana uygun olmasına dikkat etmem.	4,00	1,49	,216
35.	Sosyal etkinliklere katılmak vakit kaybına neden olur.	4,28	1,18	,317

Tablo 20 incelendiğinde madde korelasyonu .20'den düşük madde olmadığı için ölçeğin bu şekliyle uygulanmasına karar verilmiştir.

Faktör analizine göre ölçekte kullanılabilir 35 maddenin alt boyutlara göre dağılımı ve alfa güvenirlik (iç-tutarlılık) katsayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 21
Alt Boyutlara Göre Alfa Güvenirlik Kat Sayıları

	Boyutlar ve Bileşenleri	
Boyutlar	Olumlu Durumlar	Olumsuz Durumlar
Alfa Güvenirlik Katsayısı	,905	,744
s1	,429	
s2	,336	
s3	,325	
s6	,466	
s7	,445	
s8	,529	
s9	,503	
s10	,430	
s11	,558	
s12	,510	
s17	,373	
s18	,472	
s19	,513	
s20	,548	
s21	,555	
s22	,643	
s23	,646	
s24	,612	
s25	,542	
s26	,565	
s27	,574	
s28	,534	
s30	,428	
s31	,564	
s33	,465	
s14		,598
s15		,577
s16		,514
s34		,357
s35		,439
s29		,315
s32		,346
s13		,376
s4		,272
s5		,335

Verilerin Toplanması

Veriler İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin ‘Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeği’ ve ‘Kişisel Bilgi Formu’na verdikleri yanıtlardan oluşmuştur. Önceden belirlenmiş İzmir İli Kemalpaşa İlçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı beş ilköğretim okuluna devam eden ilköğretim beşinci sınıfında öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilerden seçilmiştir. Uygulama önceden müdür ve öğretmenlere anlatılmıştır. Çalışma bir sınıf öğretmeni rehberliğinde sınıflarda anlatılmış ve çalışmaya katılmaya gönüllü öğrencilere Kişisel Bilgi Formu ve Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeği verilmiştir. Yapılan tüm uygulamalar sonucunda veriler analiz edilmek üzere bir araya getirilmiştir.

Veri Çözümleme Teknikleri

Araştırmada için gerekli olan veri toplama araçları geliştirilip uygulandıktan sonra elde edilen veriler istatistiksel tekniklerle çözümlenerek sonuçlara dayalı olarak bulgular ve yorumlar dördüncü ve beşinci bölümde yer almıştır.

Araştırma sürecinde yapılan ölçümler sonucunda elde edilen veriler SPSS 15 paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesi amacıyla aşağıdaki teknikler kullanılmıştır.

- Frekans ve yüzde
- Ortalama
- Standart Sapma
- T-testi (iki değişken arasındaki farkın anlamlılığının test edilmesi)
- Varyans Çözümlemesi (ikiden daha fazla değişkenin arasındaki farkın anlamlılığının test edilmesi)
- Korelasyon Analizi

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde önceki bölümde açıklanan veri toplama araçları ile toplanan verilerin her bir alt problemle ilgili olarak istatistiksel tekniklerle yapılan çözümlemeleri sonucu elde edilen bulgular ve bu bulgularla ilgili yorumlara yer verilmiştir.

1) İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri:

Bu araştırmanın ilk problemi olan “İlköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?” in çözümü için, öğrencilerin ankete verdikleri yanıtların madde ortalamaları, standart sapmaları hesaplanmış ve ayrıca yüzdelik değerleri bulunmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22’deki bulgular incelendiğinde, ilköğretim öğrencilerinin “Olumlu durumlar” alt faktöründeki “Sosyal etkinlikler yeni arkadaşlıklar kurmayı sağlar” maddesine, “Sosyal etkinlikler yeni beceriler kazandırır” maddesine ve “Bir sosyal etkinliği seçerken annem ve babamın etkinlikle ilgili görüşlerine dikkat ederim” maddesine %88, “Sosyal Kulübümün faaliyetleri için okulumda bulunan fiziki mekânlar yeterlidir” maddesine % 62 düzeyinde, “Olumsuz durumlar” alt faktöründe ise “Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumsuz yönde etkiler” maddesine %86, “Okulumdaki sosyal etkinlikler öğretmenlerin gözetiminde yapılmamaktadır” maddesine %68 düzeyinde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 22
İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma
Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Alt Faktördeki Maddelerinin Ortalama, Standart
Sapma ve Yüzdelik Değerleri

MADDELER	X	Sx	%
1. Okulumda hangi Sosyal Kulüpler(kollar) olduğunu biliyorum.	4,10	1,06	0,82
2. Bulduğum Sosyal Kulübe kendi isteğimle üye oldum.	4,25	1,25	0,85
3. Sosyal Kulübümün faaliyetleri için okulumda bulunan fiziki mekânlar yeterlidir.	3,13	1,40	0,62
4. Okulumdaki sosyal kulüpler öğrencilerin isteklerine göre belirlenmemektedir.	3,47	1,58	0,69
5. Okulumdaki sosyal etkinlikler öğretmenlerin gözetiminde yapılmamaktadır.	3,44	1,73	0,68
6. Sosyal etkinlikler eğlendirir, dinlendirir ve can sıkıntısından kurtulmayı sağlar.	4,16	1,23	0,83
7. Sosyal etkinlikler yeni arkadaşlıklar kurmayı sağlar.	4,41	,98	0,88
8. Sosyal etkinlikler yaratıcılığımızı kullanmak için izin verir.	4,19	1,07	0,83
9. Sosyal etkinlikler yeni beceriler kazandırır.	4,44	,93	0,88
10. Okuldaki herhangi bir sosyal etkinliğe katılmak istediğimde ailem her zaman izin verir.	4,06	1,03	0,81
11. Okulumdaki sosyal etkinliklere katılıyorum.	3,82	1,24	0,76
12. Çevremde düzenlenen sosyal etkinliklere katılıyorum.	3,45	1,29	0,69
13. Sosyal etkinliklere zamanım olmadığı için katılamıyorum.	3,88	1,30	0,77
14. Sosyal etkinliklere katılmam için ailem bana destek olmaz.	4,24	1,34	0,84
15. Ailem derslerimdeki başarımla hiç ilgilenmez.	4,22	1,40	0,84
16. Ailem sosyal etkinliklerdeki başarımla hiç ilgilenmez.	4,23	1,34	0,84
17. Sosyal etkinliklere katıldığımda ailem beni izlemeye gelir.	4,22	1,22	0,84
18. Bir sosyal etkinliği seçerken annem ve babamın etkinlikle ilgili görüşlerine dikkat ederim.	4,43	1,02	0,88
19. Bir sosyal etkinliği seçerken seçeceğim sosyal etkinliğe yeteneğim olup olmadığına dikkat ederim.	4,34	1,11	0,86
20. Sosyal etkinliklere katıldığımda rahatlarım ve mutlu olurum.	4,29	1,06	0,85
21. Sosyal etkinliklere katıldığımda kendime olan güvenim artar.	4,28	1,07	0,85
22. Sosyal etkinliklere katılmak Sosyal Bilgiler dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,75	1,31	0,75
23. Sosyal etkinliklere katılmak Fen ve Teknoloji dersi başarımla olumlu yönde etkiler.	3,47	1,35	0,69

Tablo 22'nin devamı	MADDELER	X	Sx	%
24.	Sosyal etkinliklere katılmak Türkçe dersi başarıımı olumlu yönde etkiler.	3,61	1,35	0,72
25.	Sosyal etkinliklere katılmak Matematik dersi başarıımı olumlu yönde etkiler.	3,28	1,40	0,65
26.	Sosyal etkinliklere katılmak Yabancı Dil dersi başarıımı olumlu yönde etkiler.	3,16	1,48	0,63
27.	Derslerde öğrendiklerimi sosyal etkinliklerde uygulama fırsatı bulurum.	3,93	1,17	0,78
28.	Sosyal etkinliklere katıldığımda çevremin benimle gurur duyduğunu hissedirim.	3,94	1,26	0,78
29.	Sosyal etkinliklere katıldığımda yorgunluk ve can sıkıntısı duyarım.	4,03	1,28	0,80
30.	Evde derslerimi bitirdikten sonra kalan boş zamanımda arkadaşlarımla sosyal faaliyetlere katılırım.	3,66	1,32	0,73
31.	Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumlu yönde etkiler.	3,87	1,20	0,77
32.	Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumsuz yönde etkiler.	4,31	1,09	0,86
33.	Sosyal etkinliklerde yer almak için fırsat kollarım.	3,77	1,25	0,75
34.	Bir sosyal etkinliği seçerken sosyal etkinliğin bana uygun olmasına dikkat etmem.	4,00	1,49	0,8
35.	Sosyal etkinliklere katılmak vakit kaybına neden olur.	4,28	1,18	0,85

2) İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri:

Bu araştırmanın ikinci alt problemi olan “İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” probleminin çözümü için ilköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılım ölçeğinin her bir alt boyutuna ilişkin algılarının ortalama ve standart sapmaları hesaplanmış farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 23 ve Tablo 24’te verilmiştir.

Tablo 23
İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma
Durumu Alt Faktörlerine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma
Değerleri

Faktörler	Okullar	n	$\bar{X}$	Sx
Olumlu Durumlar	Atatürk İ.Ö.O	184	3,9943	,76595
	Merkez Cumhuriyet İ.Ö.O	171	3,9375	,64498
	75. Yıl İ.Ö.O	87	4,1320	,52282
	Pakmaya İ.Ö.O	63	3,7276	,61369
	8 Eylül İ.Ö.O	121	3,7597	,62417
	Toplam	626	3,9258	,67182
Olumsuz Durumlar	Atatürk İ.Ö.O	184	4,0549	,78690
	Merkez Cumhuriyet İ.Ö.O	171	3,9111	,82651
	75. Yıl İ.Ö.O	87	4,3195	,68384
	Pakmaya İ.Ö.O	63	4,0238	,56102
	8 Eylül İ.Ö.O	121	3,8793	,72926
	Toplam	626	4,0153	,76465
Toplam	Atatürk İ.Ö.O	184	4,0116	,63966
	Merkez Cumhuriyet İ.Ö.O	171	3,9300	,50671
	75. Yıl İ.Ö.O	87	4,1856	,48784
	Pakmaya İ.Ö.O	63	3,8122	,48619
	8 Eylül İ.Ö.O	121	3,7939	,49086
	Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 23 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- 75.Yıl İlköğretim Okulu öğrencilerinin “Olumlu Durumlar” alt faktörüne ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer okullara göre daha yüksektir.
- 75.Yıl İlköğretim Okulu öğrencilerinin “Olumsuz Durumlar” alt faktörüne ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer okullara göre daha yüksektir.

Tablo 24
İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

Boyutlar	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durumlar	Gruplar Arası	10,400	4	2,600	5,942	,000
	Gruplar İçi	271,692	621	,438		Fark
	Toplam	282,091	625			Önemli
Olumsuz Durumlar	Gruplar Arası	12,439	4	3,110	5,471	,000
	Gruplar İçi	352,994	621	,568		Fark
	Toplam	365,433	625			Önemli
Toplam	Gruplar Arası	9,739	4	2,435	8,282	,000
	Gruplar İçi	182,560	621	,294		Fark
	Toplam	192,299	625			Önemli

***P<0.01**

İlköğretim öğrencilerin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 24'teki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621) = 5,942]$; $p < 0.01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 24'teki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621) = 5,471]$; $p < 0.01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

- Tablo 24'teki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621) = 8,282]$; $p < 0.01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

Tablo 25
İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) okul	(J) okul	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
boyut1(Olumlu Durum)	75.Yıl İ.Ö.O	Pakmaya İ.Ö.O	,40433(*)
		8 Eylül İ.Ö.O	,37228(*)
	Pakmaya İ.Ö.O	75. Yıl İ.Ö.O	-,40433(*)
	8 Eylül İ.Ö.O	75. Yıl İ.Ö.O	-,37228(*)
boyut2(Olumsuz Durum)	Cumhuriyet İ.Ö.O	75. Yıl İ.Ö.O	-,40843(*)
	75.Yıl İ.Ö.O	Cumhuriyet İ.Ö.O	,40843(*)
		8 Eylül İ.Ö.O	,44020(*)
	8 Eylül İ.Ö.O	75. Yıl İ.Ö.O	-,44020(*)
Toplam	Atatürk İ.Ö.O	8 Eylül İ.Ö.O	,21779(*)
	Cumhuriyet İ.Ö.O	75. Yıl İ.Ö.O	-,25556(*)
	75. Yıl İ.Ö.O	Cumhuriyet İ.Ö.O	,25556(*)
		Pakmaya İ.Ö.O	,37331(*)
		8 Eylül İ.Ö.O	,39169(*)
	Pakmaya İ.Ö.O	75. Yıl İ.Ö.O	-,37331(*)
	8 Eylül İ.Ö.O	Atatürk İ.Ö.O	-,21779(*)
		75. Yıl İ.Ö.O	-,39169(*)

* $p < 0.05$

İlköğretim Öğrencilerinin Okullarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları

Tablo 25 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün 75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin olduğu, en düşük görüşün ise Pakmaya İ.Ö.O ve 8 Eylül İ.Ö.O öğrencilerinin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün 75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin olduğu, en düşük görüşün ise Pakmaya İ.Ö.O ve 8 Eylül İ.Ö.O öğrencilerinin belirttiği anlaşılmaktadır.

75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin daha olumlu olmasının farkın kaynağını oluşturduğu anlaşılmaktadır.

3) İlköğretim Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri:

Bu araştırmanın üçüncü alt problemi olan “İlköğretim öğrencilerinin cinsiyetlerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır? ” probleminin çözümüne ilişkin olarak, ilköğretim kız ve erkek öğrencilerin her bir alt boyuta ilişkin görüşlerinin ortalama ve standart sapmaları arasındaki farkların anlamlı olup olmadığını belirtmek için T-testi yapılmıştır. Elde edilen bilgiler Tablo 26’da verilmektedir.

Tablo 26
İlköğretim Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma
Durumuna İlişkin Görüşlerinin T- Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Sx	SD	t	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durum	Kız	326	4,0232	,63513	624	3,824	,000 Fark Önemli
	Erkek	300	3,8199	,69525			
Olumsuz Durum	Kız	326	4,1494	,71342	624	4,647	,000 Fark Önemli
	Erkek	300	3,8697	,79251			
Toplam	Kız	326	4,0592	,52918	624	5,177	,000 Fark Önemli
	Erkek	300	3,8341	,55882			

****p<0.05**

Tablo 26’da yer alan bulgular incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük olduğu görülmektedir. Cinsiyetlerine göre öğrencilerin ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılan T-testi sonucunun [$t(624)=3,824$]; $p<0,01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük olduğu görülmektedir. Cinsiyetlerine göre öğrencilerin ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılan T-testi sonucunun [$t(624)=4,647$]; $p<0,05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük

olduğu görülmektedir. Cinsiyetlerine göre öğrencilerin ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılan T-testi sonucunun [$t(624)=5,177$; $p<0,05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak kız öğrencilerin tüm boyutlarda ve toplamda sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

4) İlköğretim Öğrencilerinin Annelerinin Öğrenim Durumlarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri:

Bu araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Annelerinin öğrenim durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” probleminin çözümü için ilköğretim öğrencilerinin annelerinin öğrenim durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği her bir alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama ve standart sapmaları hesaplanmış farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 27 ve Tablo 28 ’de verilmiştir.

Tablo 27
İlköğretim Öğrencilerinin Anne Öğrenim Düzeyine Göre Sosyal Etkinliklere
Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma
Değerleri

Boyutlar	Öğrenim Düzeyi	n	$\bar{X}$	Sx
Olumlu Durumlar	Okur yazar değil	35	3,7131	,57513
	Okur yazar	48	3,7942	,65654
	İlkokul	295	3,8809	,69622
	Ortaokul	118	3,9973	,62330
	Lise	98	4,0673	,67755
	Üniversite	32	4,0713	,61799
	Toplam	626	3,9258	,67182
Olumsuz Durumlar	Okur yazar değil	35	3,5886	,89501
	Okur yazar	48	3,8771	,77274
	İlkokul	295	4,0529	,73742
	Ortaokul	118	3,9932	,72733
	Lise	98	4,1224	,73169
	Üniversite	32	4,0969	,93894
	Toplam	626	4,0153	,76465
Toplam	Okur yazar değil	35	3,6776	,43693
	Okur yazar	48	3,8179	,54522
	İlkokul	295	3,9301	,58392
	Ortaokul	118	3,9961	,51652
	Lise	98	4,0831	,51760
	Üniversite	32	4,0786	,51821
	Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 27 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Annelerinin öğrenim düzeyi “Üniversite” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer anne öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.

- Annelerinin öğrenim düzeyi “Lise” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer anne öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.
- Annelerinin öğrenim düzeyi “Lise ve Üniversite” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma durumu ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer anne öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.

Tablo 28

İlköğretim Öğrencilerinin Annelerinin Öğrenim Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durumlar	Gruplar Arası	6,251	5	1,250	2,810	,016 Fark önemli
	Gruplar İçi	275,840	620	,445		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durumlar	Gruplar Arası	9,103	5	1,821	3,168	,008 Fark önemli
	Gruplar İçi	356,330	620	,575		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	6,068	5	1,214	4,040	,001 Fark önemli
	Gruplar İçi	186,231	620	,300		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 28'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(5,620)=2,81]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 28'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(5,620)=3,168]$ $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 28'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(5,620)=4,04]$ $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

Annelerinin öğrenim düzeylerine göre öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için Scheffe testi yapılmış sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 29
İlköğretim Öğrencilerinin Anne Öğrenim Durumuna Göre Öğrencilerin Sosyal Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) anneogrenim	(J) anneogrenim	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
boyut2(Olumsuz Durum)	Okuryazar değil	İlkokul	-,46431(*)
		Lise	-,53388(*)
	İlkokul	Okuryazar değil	,46431(*)
		Okuryazar değil	,53388(*)
Toplam	Okuryazar değil	Lise	-,40554(*)
	Lise	Okuryazar değil	,40554(*)

* p<0 .05

Tablo 29 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin annelerinin öğrenim durumuna göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna göre anne öğrenim durumu “Okuryazar olmayan”ların görüşlerinin düşük olması nedeniyle farklılık yarattığı anlaşılmaktadır.

5) İlköğretim Öğrencilerinin Babalarının Öğrenim Durumlarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri:

Bu araştırmanın beşinci alt problemi olan “Babalarının öğrenim durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” probleminin çözümü için ilköğretim öğrencilerinin babalarının öğrenim durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği her bir alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama ve standart sapmaları hesaplanmış farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 30 ve Tablo 31 ’de verilmiştir.

Tablo 30
İlköğretim Öğrencilerinin Baba Öğrenim Düzeyine Göre Sosyal Etkinliklere
Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma
Değerleri

Boyutlar	Öğrenim Düzeyi	n	$\bar{X}$	Sx
Olumlu Durumlar	Okur yazar değil	7	3,8514	,62895
	Okur yazar	31	3,7445	,73522
	İlkokul	225	3,8688	,62731
	Ortaokul	121	3,9131	,68773
	Lise	147	4,0139	,69905
	Üniversite	95	4,0051	,68186
	Toplam	626	3,9258	,67182
Olumsuz Durumlar	Okur yazar değil	7	3,4143	1,11569
	Okur yazar	31	3,8452	,54884
	İlkokul	225	3,9609	,78881
	Ortaokul	121	3,9149	,79264
	Lise	147	4,1184	,68246
	Üniversite	95	4,2126	,76898
	Toplam	626	4,0153	,76465
Toplam	Okur yazar değil	7	3,7265	,59838
	Okur yazar	31	3,7733	,59357
	İlkokul	225	3,8951	,53717
	Ortaokul	121	3,9136	,56256
	Lise	147	4,0437	,55043
	Üniversite	95	4,0644	,54622
	Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 30 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin babalarının öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Babalarının öğrenim düzeyi “Lise ve Üniversite” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer baba öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.

- Babalarının öğrenim düzeyi “Lise ve Üniversite” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer baba öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.
- Babalarının öğrenim düzeyi “Lise ve Üniversite” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma durumu ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer baba öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.

Tablo 31

İlköğretim Öğrencilerinin Babalarının Öğrenim Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durumlar	Gruplar Arası	3,545	5	,709	1,578	,164 Fark önemsiz
	Gruplar İçi	278,546	620	,449		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durumlar	Gruplar Arası	10,573	5	2,115	3,695	,003 Fark önemli
	Gruplar İçi	354,860	620	,572		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	4,689	5	,938	3,099	,009 Fark önemli
	Gruplar İçi	187,610	620	,303		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim öğrencilerin babalarının öğrenim düzeylerine sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 31’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin babalarının öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın [$F(5,620)=1,578$]; $p>0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 31’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin babalarının öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın [$F(5,620)=3,695$] $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 31’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın [$F(5,620)=3,099$] $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

Babalarının öğrenim düzeylerine göre öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasında olumsuz boyutta anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için Scheffe testi yapılmış ancak farkın kaynağına ulaşılamamıştır.

6) İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Durumlarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri:

Bu araştırmanın altıncı alt problemi olan “Ailelerinin aylık gelir durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” probleminin çözümü için ilköğretim öğrencilerinin ailelerinin aylık gelir durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği her bir alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama ve standart sapmaları hesaplanmış farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 32 ve Tablo 33 ’de verilmiştir.

Tablo 32
İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Düzeyine Göre Sosyal
Etkinliklere Katılma Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart
Sapma Değerleri

Boyutlar	Aylık Gelir	n	$\bar{X}$	Sx
Olumlu Durumlar	0-800 TL arası	201	3,7678	,66455
	801-1600 TL arası	250	3,9579	,65583
	1601 TL ve üzeri	175	4,0613	,67030
	Toplam	626	3,9258	,67182
Olumsuz Durumlar	0-800 TL arası	201	3,9065	,75644
	801-1600 TL arası	250	3,9832	,78477
	1601 TL ve üzeri	175	4,1863	,71874
	Toplam	626	4,0153	,76465
Toplam	0-800 TL arası	201	3,8074	,54529
	801-1600 TL arası	250	3,9651	,53141
	1601 TL ve üzeri	175	4,0970	,56012
	Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 32 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre “1601TL ve üzeri” gelire sahip olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer gelir düzeylerine göre daha yüksektir.
- Ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre “1601TL ve üzeri” gelire sahip olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer gelir düzeylerine göre daha yüksektir.
- Ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre “1601TL ve üzeri” gelire sahip olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin

görüşlerinin ortalama değeri diğer gelir düzeylerine göre daha yüksektir.

Tablo 33

İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durumlar	Gruplar Arası	8,489	2	4,245	9,665	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	273,602	623	,439		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durumlar	Gruplar Arası	7,755	2	3,877	6,753	,001 Fark önemli
	Gruplar İçi	357,678	623	,574		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	7,924	2	3,962	13,388	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	184,375	623	,296		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 33’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(2,623)=9,665]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 33’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri

arasındaki farkın $[F(2,623)=6,753]$ $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

- Tablo 33'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(2,623)=13,388]$ $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

Ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için Scheffe testi yapılmış sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 34
İlköğretim Öğrencilerinin Ailelerinin Aylık Gelir Durumuna Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) aylıkgelir	(J) aylıkgelir	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
boyut1(Olumlu Durum)	0-800 TLarası	801-1600TL arası	-,19016(*)
		1601TL ve üzeri	-,29350(*)
	801-1600TL arası	0-800 TLarası	,19016(*)
	1601TL ve üzeri	0-800 TLarası	,29350(*)
boyut2(Olumsuz Durum)	0-800 TLarası	1601TL ve üzeri	-,27982(*)
	801-1600TL arası	1601TL ve üzeri	-,20309(*)
	1601TL ve üzeri	0-800 TLarası	,27982(*)
		801-1600TL arası	,20309(*)
Toplam	0-800 TLarası	801-1600TL arası	-,15775(*)
		1601TL ve üzeri	-,28959(*)
	801-1600TL arası	0-800 TLarası	,15775(*)
		1601TL ve üzeri	-,13184(*)
	1601TL ve üzeri	0-800 TLarası	,28959(*)
		801-1600TL arası	,13184(*)

Tablo 34 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin ailelerinin aylık gelir durumuna göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin

görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

7) Yardım Alma Durumuna Göre İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılmalarına İlişkin Görüşleri Arasında Anlamlı Bir Fark Var Mıdır?

Bu araştırmanın yedinci alt problemi olan “Yardım alma durumuna göre ilköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” probleminin çözümü için ilköğretim öğrencilerinin ailelerinin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği her bir alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama ve standart sapmaları hesaplanmış farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 35 ve Tablo 36 ’da verilmiştir.

Tablo 35
İlköğretim Öğrencilerinin Yardım Alma Göre Sosyal Etkinliklere Katılma
Durumuna İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Boyutlar	Yardım Alma	n	$\bar{X}$	Sx
Olumlu Durumlar	Özel ders alıyorum	57	4,0982	,67218
	Dershaneye gidiyorum	98	4,1527	,63450
	Aile yakınlarımdan yardım alıyorum	310	3,8979	,62592
	Hiçbir yardım almıyorum	161	3,7801	,73436
	Toplam	626	3,9258	,67182
Olumsuz Durumlar	Özel ders alıyorum	57	4,1825	,78447
	Dershaneye gidiyorum	98	4,2643	,72897
	Aile yakınlarımdan yardım alıyorum	310	3,9606	,74755
	Hiçbir yardım almıyorum	161	3,9099	,77606
	Toplam	626	4,0153	,76465
Toplam	Özel ders alıyorum	57	4,1223	,56570
	Dershaneye gidiyorum	98	4,1845	,52541
	Aile yakınlarımdan yardım alıyorum	310	3,9159	,51586
	Hiçbir yardım almıyorum	161	3,8172	,58679
	Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 35 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Dershaneye giden öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer durumlara göre daha yüksektir.
- Dershaneye giden öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer durumlara göre daha yüksektir.
- Dershaneye giden öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer durumlara göre daha yüksektir

Tablo 36

İlköğretim Öğrencilerinin Yardım Alma Durumlarına Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durumlar	Gruplar Arası	10,396	3	3,465	7,933	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	271,696	622	,437		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durumlar	Gruplar Arası	10,381	3	3,460	6,062	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	355,051	622	,571		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	10,283	3	3,428	11,713	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	182,017	622	,293		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim öğrencilerinin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 36'daki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(3,622)=7,933]$; $p<0.01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 36'daki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(3,622)=6,062]$; $p<0.01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

- Tablo 36'daki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın [$F(3,622)=11,713$]; $p<0.01$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için Scheffe testi yapılmış sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 37

İlköğretim Öğrencilerinin Yardım Alma Durumuna Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu Alt Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) yardım	(J) yardım	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
boyut1(Olumlu Durum)	Özel ders alan	Hiçbir yardım almayan	,31812(*)
	Dershaneye giden	Aile yakınından yardım alan	,25472(*)
		Hiçbir yardım almayan	,37253(*)
	Aile yakınından yardım alan	Dershaneye giden	-,25472(*)
	Hiçbir yardım almayan	Özel ders alan	-,31812(*)
		Dershaneye giden	-,37253(*)
	Dershaneye giden	Aile yakınından yardım alan	,30364(*)
		Hiçbir yardım almayan	,35435(*)
boyut2(Olumsuz Durum)	Aile yakınından yardım alan	Dershaneye giden	-,30364(*)
	Hiçbir yardım almayan	Dershaneye giden	-,35435(*)
	Özel ders alan	Hiçbir yardım almayan	,30509(*)
		Dershaneye giden	,26870(*)
Toplam	Dershaneye giden	Hiçbir yardım almayan	,36733(*)
	Aile yakınından yardım alan	Dershaneye giden	-,26870(*)
		Özel ders alan	-,30509(*)
	Hiçbir yardım almayan	Özel ders alan	-,30509(*)
		Dershaneye giden	-,36733(*)
	Dershaneye giden	Aile yakınından yardım alan	,26870(*)

* $p<.05$

Tablo 37 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin yardım alma durumuna göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

8) Öğrencilerin Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Teknoloji ve İngilizce ders başarılarına göre sosyal etkinliklere katılma durumuna ilişkin görüşleri arasında farklılık var mıdır?

Sekizinci alt problemimiz olan “Öğrencilerin Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Teknoloji ve İngilizce ders başarılarına göre sosyal etkinliklere katılma durumuna ilişkin görüşleri arasında farklılık var mıdır?” probleminin çözümünde ilköğretim öğrencilerinin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler, İngilizce derslerindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin her bir alt boyutuna ait algılarının ortalama ve standart sapmaları hesaplanmış farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için varyans analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular tablolarda verilmiştir.

8.1) İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri

Tablo 38

İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ders	Faktörler	Başarı Durumu	n	$\bar{X}$	Sx
Türkçe	Olumlu Durum	Zayıf	17	2,8424	,74732
		Geçer	23	3,6035	,48735
		Orta	94	3,5540	,65504
		İyi	172	3,9019	,61779
		Pekiyi	320	4,1285	,59827
		Toplam	626	3,9258	,67182
	Olumsuz Durum	Zayıf	17	3,7412	,47836
		Geçer	23	3,8043	,36116
		Orta	94	3,7181	,84114
		İyi	172	3,8378	,83106
		Pekiyi	320	4,2278	,67309
		Toplam	626	4,0153	,76465
	Toplam	Zayıf	17	3,0992	,48373
		Geçer	23	3,6609	,40003
		Orta	94	3,6009	,49966
		İyi	172	3,8836	,51783
		Pekiyi	320	4,1569	,48754
		Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 38 incelendiğinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.
- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 39

**İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin
Varyans Analizi Sonuçları**

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durum	Gruplar Arası	48,583	4	12,146	32,301	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	233,509	621	,376		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durum	Gruplar Arası	30,476	4	7,619	14,125	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	334,957	621	,539		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	40,138	4	10,034	40,953	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	152,161	621	,245		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 39'daki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=32,301]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 39'daki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=14,125]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 39'daki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=40,953]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 40
İlköğretim Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin
Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Türkçe	(J) Türkçe	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
Boyut1(Olumlu Durum)	Zayıf	Geçer	-,76113(*)
		orta	-,71169(*)
		İyi	-1,05951(*)
		Pekiyi	-1,28615(*)
	Geçer	Zayıf	,76113(*)
		Pekiyi	-,52502(*)
	Orta	Zayıf	,71169(*)
		İyi	-,34782(*)
		Pekiyi	-,57446(*)
	İyi	Zayıf	1,05951(*)
		Orta	,34782(*)
		Pekiyi	-,22664(*)
	Pekiyi	Zayıf	1,28615(*)
		Geçer	,52502(*)
		Orta	,57446(*)
		İyi	,22664(*)
Boyut 2(Olumsuz Durum)	Orta	Pekiyi	-,50973(*)
	İyi	Pekiyi	-,39002(*)
	Pekiyi	Orta	,50973(*)
		İyi	,39002(*)
Toplam	Zayıf	Geçer	-,56171(*)
		Orta	-,50175(*)
		İyi	-,78440(*)
		Pekiyi	-1,05772(*)
	Geçer	Zayıf	,56171(*)
		Pekiyi	-,49601(*)
	Orta	Zayıf	,50175(*)
		İyi	-,28264(*)
		Pekiyi	-,55596(*)
	İyi	Zayıf	,78440(*)
		Orta	,28264(*)
		Pekiyi	-,27332(*)
	Pekiyi	Zayıf	1,05772(*)
		Geçer	,49601(*)
		Orta	,55596(*)
		İyi	,27332(*)

Tablo 40 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin Türkçe dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

8.2) İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri

Tablo 41

İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ders	Faktörler	Başarı Durumu	n	$\bar{X}$	Ss
Matematik	Olumlu Durum	Zayıf	47	3,2630	,73585
		Geçer	47	3,6238	,66005
		Orta	134	3,7833	,68879
		İyi	170	4,0304	,58087
		Pekiyi	228	4,1304	,58606
		Toplam	626	3,9258	,67182
	Olumsuz Durum	Zayıf	47	3,6085	,65569
		Geçer	47	3,4574	,86822
		Orta	134	3,8806	,76369
		İyi	170	4,0259	,74828
		Pekiyi	228	4,2855	,65464
		Toplam	626	4,0153	,76465
	Toplam	Zayıf	47	3,3617	,53027
		Geçer	47	3,5763	,47751
		Orta	134	3,8111	,55997
		İyi	170	4,0291	,45801
		Pekiyi	228	4,1747	,48652
		Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 41 incelendiğinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin

görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.
- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 42

İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durum	Gruplar Arası	39,054	4	9,764	24,947	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	243,037	621	,391		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durum	Gruplar Arası	41,503	4	10,376	19,891	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	323,929	621	,522		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	37,988	4	9,497	38,220	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	154,311	621	,248		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 42'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=24,947]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 42'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=19,891]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 42'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=38,220]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 43

**İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin
Scheffe Testi Sonuçları**

Bağımlı Değişken	(I) matematik	(J) matematik	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
Boyut1 (Olumlu Durum)	Zayıf	Orta	-,52030(*)
		İyi	-,76737(*)
		Pekiyi	-,86737(*)
	Geçer	İyi	-,40652(*)
		Pekiyi	-,50652(*)
		Zayıf	,52030(*)
	Orta	İyi	-,24707(*)
		Pekiyi	-,34707(*)
		Zayıf	,76737(*)
	İyi	Geçer	,40652(*)
		Orta	,24707(*)
		Zayıf	,86737(*)
Boyut2 (Olumsuz Durum)	Zayıf	Geçer	,50652(*)
		Orta	,34707(*)
		İyi	-,41737(*)
	Geçer	Pekiyi	-,67702(*)
		Orta	-,42315(*)
		İyi	-,56844(*)
	Orta	Pekiyi	-,82808(*)
		Geçer	,42315(*)
		Pekiyi	-,40493(*)
	İyi	Zayıf	,41737(*)
		Geçer	,56844(*)
		Pekiyi	-,25964(*)
Toplam	Zayıf	Zayıf	,67702(*)
		Geçer	,82808(*)
		Orta	,40493(*)
	Geçer	İyi	,25964(*)
		Orta	-,44939(*)
		İyi	-,66737(*)
	Orta	Pekiyi	-,81298(*)
		İyi	-,45278(*)
		Pekiyi	-,59839(*)
	İyi	Zayıf	,44939(*)
		İyi	-,21799(*)
		Pekiyi	-,36360(*)
Toplam	Zayıf	Zayıf	,66737(*)
		Geçer	,45278(*)
		Orta	,21799(*)
	Geçer	Zayıf	,81298(*)
		Geçer	,59839(*)
		Orta	,36360(*)

Tablo 43 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin Matematik dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

8.3) İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri

Tablo 44

İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ders	Faktörler	Başarı Durumu	n	$\bar{X}$	Sx
Fen ve Teknoloji	Olumlu Durum	Zayıf	16	2,9325	,73926
		Geçer	31	3,2129	,76715
		Orta	79	3,6587	,58458
		İyi	206	3,9153	,58556
		Pekiyi	294	4,1340	,61090
		Toplam	626	3,9258	,67182
	Olumsuz Durum	Zayıf	16	3,5250	,59610
		Geçer	31	3,6452	,67865
		Orta	79	3,7405	,79445
		İyi	206	3,9612	,75666
		Pekiyi	294	4,1929	,72910
		Toplam	626	4,0153	,76465
	Toplam	Zayıf	16	3,1018	,44569
		Geçer	31	3,3364	,54624
		Orta	79	3,6821	,46696
		İyi	206	3,9284	,47609
		Pekiyi	294	4,1508	,50960
		Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 44 incelendiğinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin

görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.
- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 45

İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durum	Gruplar Arası	49,944	4	12,486	33,400	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	232,147	621	,374		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durum	Gruplar Arası	23,931	4	5,983	10,879	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	341,501	621	,550		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	40,805	4	10,201	41,816	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	151,494	621	,244		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 45'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=33,4]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 45'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=10,879]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 45'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=41,816]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 46
İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik Başarı
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin
Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) fen	(J) fen	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
Boyut1 (Olumlu Durum)	Zayıf	Orta	-,72623(*)
		İyi	-,98284(*)
		Pekiyi	-1,20151(*)
		Orta	-,44583(*)
	Geçer	İyi	-,70244(*)
		Pekiyi	-,92111(*)
		Zayıf	,72623(*)
		Geçer	,44583(*)
	Orta	İyi	-,25661(*)
		Pekiyi	-,47528(*)
		Zayıf	,98284(*)
		Geçer	,70244(*)
	İyi	Orta	,25661(*)
		Pekiyi	-,21867(*)
		Zayıf	1,20151(*)
		Geçer	,92111(*)
	Pekiyi	Orta	,47528(*)
		İyi	,21867(*)
		Pekiyi	-,66786(*)
		Pekiyi	-,54770(*)
Boyut2 (Olumsuz Durum)	Zayıf	Pekiyi	-,45235(*)
	Geçer	Pekiyi	-,23169(*)
	Orta	Pekiyi	-,23169(*)
	İyi	Pekiyi	-,23169(*)
	Zayıf	Pekiyi	-,66786(*)
	Geçer	Pekiyi	,54770(*)
	Pekiyi	Orta	,45235(*)
	Zayıf	İyi	,23169(*)
	Geçer	İyi	,23169(*)
	Pekiyi	Orta	-,58031(*)
	Zayıf	İyi	-,82665(*)
	Geçer	Pekiyi	-1,04904(*)
Toplam	Zayıf	Orta	-,34569(*)
		İyi	-,59203(*)
		Pekiyi	-,81442(*)
		Zayıf	,58031(*)
	Geçer	Orta	,34569(*)
		İyi	-,24634(*)
		Pekiyi	-,46873(*)
		Zayıf	,82665(*)
	Orta	Geçer	,59203(*)
		İyi	,24634(*)
		Pekiyi	-,22239(*)
		Zayıf	1,04904(*)
	İyi	Geçer	,81442(*)
		Orta	,46873(*)
		İyi	,22239(*)
		Pekiyi	-,22239(*)

Tablo 46 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

8.4) İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri

Tablo 47

İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ders	Faktörler	Başarı Durumu	n	$\bar{X}$	Sx
Sosyal Bilgiler	Olumlu Durum	Zayıf	13	2,8646	,73694
		Geçer	29	3,4745	,76478
		Orta	85	3,5816	,65175
		İyi	182	3,8695	,63258
		Pekiyi	317	4,1351	,57919
		Toplam	626	3,9258	,67182
	Olumsuz Durum	Zayıf	13	3,7077	,47515
		Geçer	29	3,6793	,65431
		Orta	85	3,6176	,85065
		İyi	182	3,9566	,78250
		Pekiyi	317	4,1991	,68863
		Toplam	626	4,0153	,76465
	Toplam	Zayıf	13	3,1055	,49889
		Geçer	29	3,5330	,59061
		Orta	85	3,5919	,50353
		İyi	182	3,8943	,51430
		Pekiyi	317	4,1534	,47562
		Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 47 incelendiğinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.
- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 48

İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durum	Gruplar Arası	45,084	4	11,271	29,532	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	237,007	621	,382		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durum	Gruplar Arası	29,276	4	7,319	13,521	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	336,157	621	,541		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	38,890	4	9,722	39,356	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	153,410	621	,247		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin

görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 48’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=29,532]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 48’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=13,521]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 48’deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=39,356]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 49
İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersindeki Akademik Başarı
Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin
Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) sosyal	(J) sosyal	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
boyut1 (Olumlu Durum)	Zayıf	Orta	-,71703(*)
		İyi	-1,00484(*)
		Pekiyi	-1,27053(*)
	Geçer	İyi	-,39497(*)
		Pekiyi	-,66066(*)
		Zayıf	,71703(*)
	Orta	İyi	-,28780(*)
		Pekiyi	-,55349(*)
		Zayıf	1,00484(*)
	İyi	Geçer	,39497(*)
		Orta	,28780(*)
		Pekiyi	-,26569(*)
	Pekiyi	Zayıf	1,27053(*)
		Geçer	,66066(*)
		Orta	,55349(*)
		İyi	,26569(*)
Boyut2(Olumsuz Durum)	Geçer	Pekiyi	-,51974(*)
	Orta	İyi	-,33895(*)
	İyi	Pekiyi	-,58141(*)
		Orta	,33895(*)
	Pekiyi	Pekiyi	-,24246(*)
		Geçer	,51974(*)
		Orta	,58141(*)
		İyi	,24246(*)
Toplam	Zayıf	Orta	-,48644(*)
		İyi	-,78885(*)
		Pekiyi	-1,04791(*)
	Geçer	İyi	-,36134(*)
		Pekiyi	-,62040(*)
		Zayıf	,48644(*)
	Orta	İyi	-,30242(*)
		Pekiyi	-,56147(*)
		Zayıf	,78885(*)
	İyi	Geçer	,36134(*)
		Orta	,30242(*)
		Pekiyi	-,25905(*)
	Pekiyi	Zayıf	1,04791(*)
		Geçer	,62040(*)
		Orta	,56147(*)
		İyi	,25905(*)

Tablo 49 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

8.5) İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşleri

Tablo 50

İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ders	Faktörler	Başarı Durumu	n	$\bar{X}$	Ss
İngilizce	Olumlu Durum	Zayıf	48	3,3392	,83856
		Geçer	53	3,5751	,72686
		Orta	121	3,8149	,61826
		İyi	152	3,9284	,58877
		Pekiyi	252	4,1629	,58079
		Toplam	626	3,9258	,67182
	Olumsuz Durum	Zayıf	48	3,5563	,73684
		Geçer	53	3,5679	,75058
		Orta	121	3,9273	,79791
		İyi	152	4,0599	,73882
		Pekiyi	252	4,2123	,69159
		Toplam	626	4,0153	,76465
	Toplam	Zayıf	48	3,4012	,57055
		Geçer	53	3,5730	,51249
		Orta	121	3,8470	,50328
		İyi	152	3,9660	,50983
		Pekiyi	252	4,1770	,47823
		Toplam	626	3,9513	,55469

Tablo 50 incelendiğinde İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama

değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.
- İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeyi “Pekiyi” olan öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri, diğer akademik başarı düzeylerine sahip öğrencilere göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 51

İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi Sonuçları

FAKTÖRLER	VK	KT	SD	KO	F	ÖNEM DENETİMİ
Olumlu Durum	Gruplar Arası	38,689	4	9,672	24,677	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	243,403	621	,392		
	Toplam	282,091	625			
Olumsuz Durum	Gruplar Arası	31,742	4	7,936	14,768	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	333,691	621	,537		
	Toplam	365,433	625			
Toplam	Gruplar Arası	36,293	4	9,073	36,117	,000 Fark önemli
	Gruplar İçi	156,006	621	,251		
	Toplam	192,299	625			

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Tablo 51'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=24,677]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 51'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=14,768]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.
- Tablo 51'deki varyans analizi sonucu incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın $[F(4,621)=36,117]$; $p<0.05$ düzeyinde olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki akademik başarı düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeği alt faktörlerine ilişkin görüşlerinin varyans analizi sonuçlarından elde edilen bulguların çözümlenmesinde anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Farkın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 52
İlköğretim Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Akademik Başarı Düzeylerine
Göre Sosyal Etkinliklere Katılma Ölçeğine İlişkin Görüşlerinin
Scheffe Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) İngilizce	(J) İngilizce	Ortalamalar Arası Farklılık (I-J)
Boyut1 (Olumlu Durum)	Zayıf	Orta	-,47571(*)
		İyi	-,58925(*)
		Pekiyi	-,82369(*)
	Geçer	İyi	-,35333(*)
		Pekiyi	-,58776(*)
		Orta	,47571(*)
	Orta	Pekiyi	-,34798(*)
		Zayıf	,58925(*)
		Geçer	,35333(*)
	İyi	Pekiyi	-,23444(*)
		Zayıf	,82369(*)
		Geçer	,58776(*)
Boyut2 (Olumsuz Durum)	Zayıf	İyi	-,50362(*)
		Pekiyi	-,65605(*)
		Orta	-,49194(*)
	Geçer	İyi	-,64438(*)
		Pekiyi	-,28503(*)
		Zayıf	,50362(*)
	Orta	Geçer	,49194(*)
		Zayıf	,65605(*)
		Geçer	,64438(*)
	İyi	Orta	,28503(*)
		Zayıf	-,44580(*)
		İyi	-,56479(*)
Toplam	Zayıf	Pekiyi	-,77579(*)
		Orta	-,27394(*)
		İyi	-,39293(*)
	Geçer	Pekiyi	-,60394(*)
		Zayıf	,44580(*)
		Geçer	,27394(*)
	Orta	Pekiyi	-,32999(*)
		Zayıf	-,56479(*)
		Geçer	,39293(*)
	İyi	Pekiyi	-,21101(*)
		Zayıf	,77579(*)
		Geçer	,60394(*)
Toplam	Pekiyi	Orta	,32999(*)
		İyi	,21101(*)
		Zayıf	-,44580(*)

Tablo 52 incelendiğinde ilköğretim öğrencilerinin İngilizce dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları incelendiğinde;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

9. Okullarına göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasında Nasıl Bir İlişki Vardır?

Araştırmaya katılan ilköğretim öğrencilerinin okullarına göre akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılımları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için çoklu korelasyon analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo53’te verildiği gibidir.

Tablo 53
Okullarına Göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal
Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki Çoklu
Korelasyon Analizi

Okul			Toplam	Türkçe	Matematik	Fen	Sosyal	İngilizce
Atatürk İ.Ö.O	toplam	Pearson Correlation	1	,527(**)	,528(**)	,540(**)	,495(**)	,518(**)
		Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000
		N	184	184	184	184	184	184
Cumhuriyet İ.Ö.O	toplam	Pearson Correlation	1	,335(**)	,378(**)	,403(**)	,394(**)	,388(**)
		Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000
		N	171	171	171	171	171	171
75. Yıl İ.Ö.O	toplam	Pearson Correlation	1	,476(**)	,419(**)	,341(**)	,507(**)	,265(*)
		Sig. (2-tailed)		,000	,000	,001	,000	,013
		N	87	87	87	87	87	87
Pakmaya İ.Ö.O	toplam	Pearson Correlation	1	,374(**)	,464(**)	,510(**)	,359(**)	,456(**)
		Sig. (2-tailed)		,003	,000	,000	,004	,000
		N	63	63	63	63	63	63
8 Eylül İ.Ö.O	toplam	Pearson Correlation	1	,475(**)	,329(**)	,361(**)	,442(**)	,446(**)
		Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000
		N	121	121	121	121	121	121

** p< 0.01

* p< 0.05

Tablo 53 incelendiğinde Atatürk İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,527 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,528 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,540 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,495 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,518 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

Cumhuriyet İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,335 düzeyinde pozitif yönde

bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,378 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,403 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,394 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,388 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

75. Yıl İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,476 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,419 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,341 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,507 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,265 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

Pakmaya İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,374 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,464 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,510 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,359 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,456 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

8 Eylül İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,475 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı

arasında ise 0,329 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,361 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,442 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,446 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir.

10. Cinsiyetlerine Göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasında Nasıl Bir İlişki Vardır?

Araştırmaya katılan ilköğretim öğrencilerin cinsiyetlerine göre akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılımları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo54'te verildiği gibidir.

Tablo 54

Cinsiyetlerine Göre İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarına İlişkin Görüşleri Arasındaki Korelasyon Analizi

Cinsiyet			Toplam	Türkçe	Matematik	Fen	Sosyal	İngilizce
Kız	Toplam	Pearson Correlation	1	,459(**)	,444(**)	,434(**)	,432(**)	,397(**)
		Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000
		N	326	326	326	326	326	326
Erkek	Toplam	Pearson Correlation	1	,403(**)	,425(**)	,461(**)	,436(**)	,423(**)
		Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000	,000	,000
		N	300	300	300	300	300	300

** p< 0.01

Tablo 54 incelendiğinde ilköğretim beşinci sınıf kız öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,459 düzeyinde pozitif yönde, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,444 düzeyinde pozitif yönde, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,434 düzeyinde pozitif yönde, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,432 düzeyinde pozitif yönde, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,397 düzeyinde pozitif yönde ilişkinin olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf erkek öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,403 düzeyinde pozitif yönde, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,425 düzeyinde pozitif yönde, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,461 düzeyinde pozitif yönde, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,436 düzeyinde pozitif yönde, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,423 düzeyinde pozitif yönde ilişkinin olduğu görülmektedir.

İlköğretim beşinci sınıf kız öğrencilerinin Türkçe ve Matematik derslerindeki akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılım ölçeğine ilişkin görüşleri arasında pozitif yönde $p < 0,01$ düzeyinde ilişkinin olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin Türkçe ve Matematik derslerindeki başarı durumları ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerindeki farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

İlköğretim beşinci sınıf erkek öğrencilerinin Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılım ölçeğine ilişkin görüşleri arasında pozitif yönde $p < 0,01$ düzeyinde ilişkinin olduğu bulunmuştur. Erkek öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce

derslerindeki başarı durumları ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerindeki farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde veri toplama araçları ile toplanan verilerin her bir alt problemle ilgili olarak istatistiksel tekniklerle yapılan çözümleme sonuçları ile ilgili yorum ve tartışmalara, ayrıca araştırma konusunun desteklediği önerilere yer verilmiştir.

Sonuçlar

Bu araştırmanın problemi olan “İlköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma durumlarının akademik başarılarına etkisi nedir?” sorusuna araştırma sonucunda ulaşılan bulgular;

1) İlköğretim öğrencilerinin “Olumlu durumlar” alt faktöründeki “Sosyal etkinlikler yeni arkadaşlıklar kurmayı sağlar” maddesine, “Sosyal etkinlikler yeni beceriler kazandırır” maddesine ve “Bir sosyal etkinliği seçerken annem ve babamın etkinlikle ilgili görüşlerine dikkat ederim” maddesine %88, “Sosyal Kulübümün faaliyetleri için okuluma bulunan fiziki mekânlar yeterlidir” maddesine % 62 düzeyinde, “Olumsuz durumlar” alt faktöründe ise “Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumsuz yönde etkiler” maddesine %86, “Okulumdaki sosyal etkinlikler öğretmenlerin gözetiminde yapılmamaktadır” maddesine %68 düzeyinde görüş belirtmişlerdir.

2) İlköğretim öğrencilerin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasında farklılığın anlamlı olduğu görülmüştür.
- İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasında farklılığın anlamlı olduğu görülmüştür
- İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağına ilişkin sonuçlar;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün 75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin olduğu, en düşük görüşün ise Pakmaya İ.Ö.O ve 8 Eylül İ.Ö.O öğrencilerinin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün 75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin olduğu, en düşük görüşün ise Pakmaya İ.Ö.O ve 8 Eylül İ.Ö.O öğrencilerinin belirttiği anlaşılmaktadır.
- 75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin daha olumlu olmasının farkın kaynağını oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3) Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük olduğu bulunmuştur.

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük olduğu bulunmuştur.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük olduğu bulunmuştur.

Sonuç olarak kız öğrencilerin tüm boyutlarda ve toplamda sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

4) İlköğretim öğrencilerinin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.
- İlköğretim öğrencilerinin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.
- İlköğretim öğrencilerinin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

İlköğretim öğrencilerinin annelerinin öğrenim durumuna göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna göre anne öğrenim durumu “Okuryazar olmayan”ların görüşlerinin düşük olması nedeniyle farklılık yarattığı anlaşılmaktadır.

5) İlköğretim öğrencilerin babalarının öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

- İlköğretim öğrencilerin babalarının öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.
- İlköğretim öğrencilerin annelerinin öğrenim düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

Babalarının öğrenim düzeylerine göre öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasında olumsuz boyutta anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

6) İlköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.
- İlköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.
- İlköğretim öğrencilerin aylık gelir düzeylerine göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

İlköğretim öğrencilerinin ailelerinin aylık gelir durumuna göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

7) İlköğretim öğrencilerinin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- İlköğretim öğrencilerinin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.
- İlköğretim öğrencilerinin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir..

- İlköğretim öğrencilerin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşleri arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

İlköğretim öğrencilerinin yardım alma durumuna göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

8) İlköğretim öğrencilerinin Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Teknoloji ve İngilizce ders başarılarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin alt boyutlar açısından elde edilen bulguların çözümlenmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

i. İlköğretim öğrencilerinin Türkçe dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

ii. İlköğretim öğrencilerinin Matematik dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

iii. İlköğretim öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

iv. İlköğretim öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu

“Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

v. İlköğretim öğrencilerinin İngilizce dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağını bulabilmek için yapılan Scheffe Testi sonuçları;

- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumlu Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin “Olumsuz Durumlar” alt boyutuna ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.
- Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

9) Atatürk İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,527 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere

katılımı arasında ise 0,528 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,540 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,495 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,518 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur.

Cumhuriyet İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,335 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,378 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,403 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,394 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,388 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur.

75. Yıl İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,476 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,419 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,341 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,507 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,265 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur.

Pakmaya İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,374 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,464 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,510

düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,359 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,456 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur.

8 Eylül İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,475 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında ise 0,329 düzeyinde pozitif yönde bir ilişki olduğu, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,361 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,442 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında 0,446 düzeyinde pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur.

10) İlköğretim beşinci sınıf kız öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,459 düzeyinde pozitif yönde, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,444 düzeyinde pozitif yönde, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,434 düzeyinde pozitif yönde, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,432 düzeyinde pozitif yönde, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,397 düzeyinde pozitif yönde ilişkinin olduğu bulunmuştur.

İlköğretim beşinci sınıf erkek öğrencilerinin Türkçe dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,403 düzeyinde pozitif yönde, Matematik dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,425 düzeyinde pozitif yönde, Fen ve Teknoloji dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,461 düzeyinde pozitif yönde, Sosyal Bilgiler dersindeki başarı

durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,436 düzeyinde pozitif yönde, İngilizce dersindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında 0,423 düzeyinde pozitif yönde ilişkinin olduğu bulunmuştur.

İlköğretim beşinci sınıf kız öğrencilerinin Türkçe ve Matematik derslerindeki akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılım ölçeğine ilişkin görüşleri arasında pozitif yönde $p<0,01$ düzeyinde ilişkinin olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin Türkçe ve Matematik derslerindeki başarı durumları ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerindeki farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

İlköğretim beşinci sınıf erkek öğrencilerinin Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılım ölçeğine ilişkin görüşleri arasında pozitif yönde $p<0,01$ düzeyinde ilişkinin olduğu bulunmuştur. Erkek öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı durumları ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerindeki farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tartışmalar

- 1) Klasik anlayışta sosyal etkinlikler, derslerde kazandırılması gereken ve eksik davranışları tamamlamayı amaçlayan etkinlikler olarak görülmüşlerdir. Ancak günümüzde sosyal etkinlikler, geniş kapsamlı ve ders içinde diğer etkinliklerle birlikte yürütülen etkinlikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Okulda veya okul dışında, ders dışı zamanlarda, eğitimin amaçlarına uygun olarak, Milli Eğitimin amaçlarına uygun olarak, öğrencilerin ilgi ve istekleri doğrultusunda, öğrencileri geliştirmek için, okul yönetiminin bilgisi dahilinde ve sınıf öğretmeninin rehberliğinde yapılan planlı ve programlı çalışmalar sosyal etkinlikleri oluşturmaktadır. Bu etkinlikler genellikle öğrenciler tarafından yürütülmektedir ve sonuçları değerlendirilmektedir.

Sosyal etkinlikler eğitimin amaçlarına uygun olarak, ders içinde ve ders dışında yürütülen etkinliklerin tümünü kapsamaktadır. Sosyal etkinliklerde önemli olan öğrencilerin davranışı nerede değil nasıl kazanacağıdır. Bu nedenle sosyal etkinlikleri normal eğitim programının dışında görmekten çok, programı tamamlayan ve programla birlikte uygulanan etkinlikler olarak görmek gerekmektedir. Sosyal etkinlikler programın destekleyici bir boyutudur ve bu etkinliklerle öğrenciler öğrendikleri kuramsal bilgileri davranışa dönüştürebileceklerdir. Bu tür etkinliklerde öğrenciler aktif bir şekilde rol aldıklarından, sıkılmadan çalışacak ve yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağlayacaklardır.

Araştırmanın değişkenlerle ilgili genel bulgularına yönelik sonuçları öncelikle verilmiştir. Örneklemeye katılan öğrencilerin tamamı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okuyan ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğrencilerin ankete verdikleri yanıtlara bakıldığında “Sosyal etkinlikler yeni arkadaşlıklar kurmayı sağlar” maddesine, “Sosyal etkinlikler yeni beceriler kazandırır” maddesine ve “Bir sosyal etkinliği seçerken annem ve babamın etkinlikle ilgili görüşlerine dikkat ederim” maddesine %88 düzeyinde olumlu yanıt verdikleri görülmektedir. İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaş özelliklerini dikkate aldığımızda beş yıldır aynı sınıfta okuyan, birbirine

alışmış ve uyum sağlamış, yaptıkları etkinlikleri değerlendirebilecek olgunluğa erişmiş öğrencileri görebilmekteyiz. Öğrenciler katıldıkları etkinlikleri gözden geçirdiklerinde sosyal etkinliklerin yeni arkadaşlıklar sağladığını ve bu etkinliklerin kendilerine yeni beceriler sağladığını söylemekteler. Ayrıca katıldıkları etkinliklerde anne ve babalarının görüşlerine dikkat etmeleri sosyal etkinliklerin toplumla iç içe boyutunu da bize göstermektedir. Bununla birlikte çocukların sağlıklı seçimler yapabilmelerinde, onları en iyi tanıyan kişiler olarak ailelerinin yardımcı olması beklenmektedir. Öğrenciler “Sosyal Kulübümün faaliyetleri için okulumda bulunan fiziki mekânlar yeterlidir” maddesine % 62 düzeyinde en düşük düzeyde yanıtı vermişlerdir. Bunun nedeni ise Kemalpaşa ilindeki okulların büyük çoğunluğunun fiziki şartlarının yetersiz olmasından kaynaklanmasıdır.

Anketteki olumsuz durumlar boyutu ele alındığında öğrencilerin “Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumsuz yönde etkiler” maddesine %86, “Okulumdaki sosyal etkinlikler öğretmenlerin gözetiminde yapılmamaktadır” maddesine %68 düzeyinde görüş belirttikleri görülmektedir. Öğrencilerin bir kısmı SBS gibi sınavlarda ezber soruları geldiğini düşündüklerinden sosyal etkinlikleri ders başarısını düşüren bir faktör olarak görmektedir. Bu öğrencileri genellikle hiçbir sosyal etkinliğe katılmamış, bu aktiviteler içinde yer almadığından böyle düşünen öğrenciler oluşturmaktadır. Sosyal etkinlikler öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlamak için gerçekleştirildiklerinde öğretmenler yalnızca öğrencilerine rehberlik etmektedirler. Fakat bazı okullarda öğretmen arkadaşlarımızın bu görevi fazla önemsemedikleri görülmektedir. Sosyal etkinlik dersleri boş ders olarak görülüp bu şekilde işlendiğinden, öğrenciler öğretmenlerin rehberlik etmemelerinden rahatsızlık duymaktadır.

- 2) İlköğretim öğrencilerinin okullarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğinin alt boyutlarına ilişkin görüşlerindeki farklılığın kaynağına ilişkin sonuçlara bakıldığında en olumlu görüşün 75. Yıl İ.Ö.O öğrencilerinin

belirttiği, en düşük görüşün ise Pakmaya İ.Ö.O ve 8 Eylül İ.Ö.O öğrencilerinin belirttiği görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin okullarına baktığımızda merkezde yer alan beş ilköğretim okulunun öğrencilerinin evreni oluşturduğunu görmekteyiz. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan seviye belirleme sınavlarına baktığımızda bu beş okulun genel başarı seviyelerini rahatlıkla görebilmekteyiz. Bu sınavlar sonucunda yapılan sıralama Atatürk İlköğretim Okulu ilk sırada, Cumhuriyet İlköğretim Okulu ikinci sırada, 75. Yıl İlköğretim okulu üçüncü sırada, Pakmaya İlköğretim Okulu dördüncü sırada, 8 Eylül İlköğretim Okulu ise son sırada yer almaktadır. 75. Yıl ilköğretim Okulu'na baktığımızda öğrenci profilinin orta düzeyde olduğunu görmekteyiz. Bunun asıl nedenlerinden birini okulun taşınalı öğretim yapmasına bağlamaktayım. Okulda öğrenim gören öğrencilerin bir kısmı merkezde otururken diğer kısmı yakın köylerden taşınalı olarak servislerle okula gidip gelmektedirler. Merkezde oturan öğrenciler sosyal etkinliklere daha fazla zaman ayırabilmekte, daha çok sosyal aktivite içerisinde bulunabilmektedir. Taşınalı gelen öğrencilerin bir kısmı da öğle araları ve uzun teneffüslerde okul içinde yapılabilecek sosyal etkinliklere merak duymakta ve çeşitli aktiviteler geliştirmektedir.

En düşük görüşü belirten Pakmaya İlköğretim Okulu ile 8 Eylül İlköğretim Okullarına baktığımızda ders başarısı yönünden son sıralarda yer alan okullar oldukları dikkati çekmektedir. Ayrıca bu okullara giden öğrenci profiline baktığımızda aile alt yapılarının farklılığı, sosyo- ekonomik düzeylerinin düşüklüğü gibi sebeplerden ötürü en düşük görüşü bildirmeleri beklenen bir sonucu oluşturmaktadır.

- 3) İlköğretim öğrencilerinin sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin sonuçlara bakıldığında kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarından daha büyük olduğu bulunmuştur. Kız öğrenciler sosyal etkinliklere katılmaya daha isteklidirler ve bu etkinliklerin ders başarılarını olumlu yönde etkilediğini düşünmektedirler. Beşinci sınıf öğrencilerini genel

olarak ele aldığımızda kız öğrencilerin çalışmaya daha istekli oldukları, daha kolay motive edildikleri gözlenmektedir. Ayrıca kız öğrencilerin sosyal aktivelere katılmaları, onların ev yaşamları dışında sosyalleşmelerini sağladığından ötürü kız öğrenciler sosyal aktivitelere katılım konusunda daha olumlu tutum geliştirmektedirler.

- 4) İlköğretim öğrencilerinin anne öğrenim durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin sonuçlara bakıldığında annelerinin öğrenim düzeyi “Lise ve Üniversite” olan öğrencilerin Sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer anne öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir. Anne öğrenim düzeyi “Okur yazar olmayan” öğrencilerin ölçeğe ilişkin tutumlarının düşük olması farklılık yaratmıştır. Araştırmanın yapıldığı Kemalpaşa ilçesi genel itibari ile gelir ve eğitim düzeyi düşük ve orta olan aileleri barındırmaktadır. Anneleri lise ve üniversite mezunu olan öğrenciler sosyal etkinliklere katılım konusunda daha bilinçli ve isteklidir. Anne öğrenim düzeyi okur yazar olmayan öğrencilerin ise sosyal etkinliklere karşı olumsuz tutum geliştirdikleri görülmüştür. Anne öğrenim düzeyi arttıkça sosyal etkinliklere karşı gösterilen tutumun olumlu düzeyde arttığı görülmektedir. Bu da sosyal etkinliklere katılımın eğitim düzeyini ve başarısını arttırdığının bir kanıtıdır.
- 5) İlköğretim öğrencilerinin baba öğrenim durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin sonuçlara bakıldığında babalarının öğrenim düzeyi “Lise ve Üniversite” olan öğrencilerin Sosyal etkinliklere katılma durumu ölçeğine ilişkin görüşlerinin ortalama değeri diğer baba öğrenim durumu düzeylerine göre daha yüksektir.

Araştırmanın yapıldığı Kemalpaşa ilçesinde farklı iki ekonomik grup vardır. Kemalpaşa’nın kırsal bölgesinde yaşayan ailelerin ekonomik seviyesi düşüktür ve ailenin geçim kaynağını sezonluk olarak çiftliklerde çalışan baba figürü sağlamaktadır. Diğer grup ise ekonomik olarak biraz daha yüksek seviyede olan gruptur ve ailenin öğrenim düzeyi daha yüksektir. Baba öğrenim düzeyi lise ve üniversite olan öğrenciler sosyal etkinliklere karşı daha olumlu bir durum içerisinde. Genel itibari ile bu öğrencilerin

ekonomik durumu da iyi olduğundan sosyal etkinliklere katılımları konusunda aileleri tarafından destek görmektedirler.

- 6) İlköğretim öğrencilerinin aylık gelir durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün aylık gelir durumu “1601 ve üzeri” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise ailelerin gelir durumu “0-800TL” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Sosyal etkinliklerin birçoğunun, özellikle ailelere bir kısım maddi yükümlülükler getirdiği düşünülecek olursa, aylık gelir durumu iyi olan öğrencilerin sosyal etkinliklere karşı olumlu tutum geliştirirken, aylık gelir durumu düşük olan öğrencilerin sosyal etkinliklere karşı daha çekinceli yaklaşımları oldukça normal karşılanmalıdır.

- 7) İlköğretim öğrencilerinin yardım alma durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün dershaneye giden öğrencilerin olduğu, en düşük görüşü ise hiçbir yardım almayan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Dershaneye giden öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumunun daha iyi olduğu göz önüne alındığında sosyal etkinliklere karşı olumlu tavır içinde olmaları da oldukça normaldir. Dershaneye giden öğrenciler, hiçbir yardım almayan öğrencilerle kıyaslandığında dersler bakımında da daha ön seviyelerdedir. Bu öğrenciler sosyal etkinliklerin derslerine olan katkısını da yaşayarak görmektedirler. Hiçbir yardım almayan öğrencilerin ise hem ekonomik yönden daha düşük seviyede oldukları, hem de aile bireylerinden dersler yönünde hiçbir yardım almadıkları düşünüldüğünde sosyal etkinliklere karşı daha olumsuz tavır göstermeleri de beklenen bir davranıştır.

- 8) Öğrencilerin Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Fen ve Teknoloji ve İngilizce ders başarılarına göre sosyal etkinliklere katılma durumuna ilişkin görüşlerine baktığımızda;

8.1) İlköğretim öğrencilerinin Türkçe dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Türkçe dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Türkçe dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Kemalpaşa İlçesi beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi akademik başarılarına baktığımızda %51’inin “pekiyi” düzeyinde olması araştırmaya katılan 626 öğrencinin akademik başarı dağılımının sola çarpık bir eğilim gösterdiğini belirtir. Bu da araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlasının olumlu görüşe sahip oldukları anlamına gelmektedir. Başarı durumu pekiyi olan öğrenciler sosyal etkinliklere katılma konusunda daha olumludurlar. Öğrencilerin bilincinin arttıkça sosyal etkinliklere karşı gösterdikleri tutumun da olumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal etkinliklere katılım arttıkça, öğrencilerin ders başarılarının da aynı oranda arttığı görülmektedir.

8.2) İlköğretim öğrencilerinin Matematik dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Matematik dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Matematik dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Kemalpaşa İlçesi beşinci sınıf öğrencilerinin Matematik dersi akademik başarılarına baktığımızda %36’sının “pekiyi” düzeyinde olması araştırmaya katılan 626 öğrencinin akademik başarı dağılımının sola çarpık bir eğilim gösterdiğini belirtir. Bu da araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun olumlu görüşe sahip oldukları anlamına gelmektedir. Başarı durumu pekiyi olan öğrenciler sosyal etkinliklere katılma konusunda daha olumludurlar. Öğrencilerin bilincinin arttıkça sosyal etkinliklere karşı gösterdikleri tutumun da olumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal etkinliklere katılım arttıkça, öğrencilerin ders başarılarının da aynı oranda arttığı görülmektedir.

8.3) İlköğretim öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Fen ve Teknoloji dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Kemalpaşa İlçesi beşinci sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersi akademik başarılarına baktığımızda %47’sinin “pekiyi” düzeyinde olması araştırmaya katılan 626 öğrencinin akademik başarı dağılımının sola çarpık bir eğilim gösterdiğini belirtir. Bu da araştırmaya katılan öğrencilerin yarısına yakın kısmının olumlu görüşe sahip oldukları anlamına gelmektedir. Başarı durumu pekiyi olan öğrenciler sosyal etkinliklere katılma konusunda daha olumludurlar. Öğrencilerin bilincinin arttıkça sosyal etkinliklere karşı gösterdikleri tutumun da olumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal etkinliklere katılım arttıkça, öğrencilerin ders başarılarının da aynı oranda arttığı görülmektedir.

8.4) İlköğretim öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Kemalpaşa İlçesi beşinci sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersi akademik başarılarına baktığımızda %51’inin “pekiyi” düzeyinde olması araştırmaya katılan 626 öğrencinin akademik başarı dağılımının sola çarpık bir eğilim gösterdiğini belirtir. Bu da araştırmaya katılan öğrencilerin yarısının olumlu görüşe sahip oldukları anlamına gelmektedir. Başarı durumu pekiyi olan öğrenciler sosyal etkinliklere katılma konusunda daha olumludurlar. Öğrencilerin bilincinin arttıkça sosyal etkinliklere karşı gösterdikleri tutumun da olumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal

etkinliklere katılım arttıkça, öğrencilerin ders başarılarının da aynı oranda arttığı görülmektedir.

8.5) İlköğretim öğrencilerinin İngilizce dersi akademik başarı durumlarına göre sosyal etkinliklere katılma ölçeğine ilişkin en olumlu görüşün İngilizce dersi akademik başarı durumu “Pekiyi” olan öğrencilerin olduğu, en düşük görüşün ise İngilizce dersi akademik başarı durumu “Zayıf” olan öğrencilerin belirttiği anlaşılmaktadır.

Kemalpaşa İlçesi beşinci sınıf öğrencilerinin İngilizce dersi akademik başarılarına baktığımızda %40'ının “pekiyi” düzeyinde olması araştırmaya katılan 626 öğrencinin akademik başarı dağılımının sola çarpık bir eğilim gösterdiğini belirtir. Bu da araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun olumlu görüşe sahip oldukları anlamına gelmektedir. Başarı durumu pekiyi olan öğrenciler sosyal etkinliklere katılma konusunda daha olumludurlar. Öğrencilerin bilincinin arttıkça sosyal etkinliklere karşı gösterdikleri tutumun da olumlu olduğu görülmektedir. Ayrıca sosyal etkinliklere katılım arttıkça, öğrencilerin ders başarılarının da aynı oranda arttığı görülmektedir.

9) Okullarına göre öğrencilerin Sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri ile ders başarıları arasındaki ilişkiye baktığımızda;

Atatürk İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katıldıkça akademik başarılarının arttığı elimizdeki sonuçlara baktığımızda açıkça görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme durumunu bire bir yaşamakta, bu da kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Ayrıca ders dışında yapılan sosyal etkinlikler sayesinde öğrenciler sosyalleşmekte, kendilerini daha rahat ifade edebilmekte ve yaratıcılıkları gelişmektedir. Bu da akademik başarı ve sosyal etkinlikler arasındaki olumlu ilişkiyi açıklamaktadır.

Cumhuriyet İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katıldıkça akademik başarılarının arttığı elimizdeki sonuçlara baktığımızda açıkça görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme durumunu bire bir yaşamakta, bu da kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Ayrıca ders dışında yapılan sosyal etkinlikler sayesinde öğrenciler sosyalleşmekte, kendilerini daha rahat ifade edebilmekte ve yaratıcılıkları gelişmektedir. Bu da akademik başarı ve sosyal etkinlikler arasındaki olumlu ilişkiyi açıklamaktadır.

75. Yıl İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katıldıkça akademik başarılarının arttığı elimizdeki sonuçlara baktığımızda açıkça görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme durumunu bire bir yaşamakta, bu da kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Ayrıca ders dışında yapılan sosyal etkinlikler sayesinde öğrenciler sosyalleşmekte, kendilerini daha rahat ifade edebilmekte ve yaratıcılıkları gelişmektedir. Bu da akademik başarı ve sosyal etkinlikler arasındaki olumlu ilişkiyi açıklamaktadır.

Pakmaya İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katıldıkça akademik başarılarının arttığı elimizdeki sonuçlara baktığımızda açıkça görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme durumunu bire bir yaşamakta, bu da kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Ayrıca ders dışında yapılan sosyal etkinlikler sayesinde öğrenciler sosyalleşmekte, kendilerini daha rahat ifade edebilmekte ve yaratıcılıkları gelişmektedir. Bu da akademik başarı ve sosyal etkinlikler arasındaki olumlu ilişkiyi açıklamaktadır.

8 Eylül İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencilerinin Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı

durumu ile sosyal etkinliklere katılımı arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katıldıkça akademik başarılarının arttığı elimizdeki sonuçlara baktığımızda açıkça görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme durumunu bire bir yaşamakta, bu da kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Ayrıca ders dışında yapılan sosyal etkinlikler sayesinde öğrenciler sosyalleşmekte, kendilerini daha rahat ifade edebilmekte ve yaratıcılıkları gelişmektedir. Bu da akademik başarı ve sosyal etkinlikler arasındaki olumlu ilişkiyi açıklamaktadır.

- 10) Cinsiyetlerine göre öğrencilerin Sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri ile ders başarıları arasında nasıl bir ilişkiye baktığımızda;

İlköğretim beşinci sınıf kız öğrencilerinin Türkçe ve Matematik derslerindeki akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılım ölçeğine ilişkin görüşleri arasında pozitif yönde $p<0,01$ düzeyinde ilişkinin olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin Türkçe ve Matematik derslerindeki başarı durumları ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerindeki farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Kız öğrencilerin ders çalışmayı daha çok sevdikleri, dersleriyle daha ilgili oldukları bu görüşe bakarak söylenebilmektedir. Çünkü Türkçe ve Matematik dersleri beşinci sınıf düzeyindeki öğrencilerin çalışarak, zaman harcayarak yapabilecekleri düzeydedir.

İlköğretim beşinci sınıf erkek öğrencilerinin Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki akademik başarıları ile sosyal etkinliklere katılım ölçeğine ilişkin görüşleri arasında pozitif yönde $p<0,01$ düzeyinde ilişkinin olduğu bulunmuştur. Erkek öğrencilerin Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerindeki başarı durumları ile sosyal etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşlerindeki farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Erkek öğrenciler sözel derslerde kızlara oranla başarı göstermektedirler.

Öneriler

Araştırma sonunda elde edilen bulgular ve ulaşılan sonuçlar ışığında, sosyal etkinliklerin amaçlarını gerçekleştirebilmek ve bu tür etkinliklerin, akademik başarı, okul-aile-çevre işbirliği, boş zamanları değerlendirme, liderlik gelişimi, kişilik gelişimi gibi konulara etkisini arttırmak amacıyla aşağıdaki maddeler önerilebilir:

- 1) Sosyal etkinliklerin içerisinde hem sınıf içi hem sınıf dışı etkinlikler yer almaktadır. Bu nedenle, sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerin birlikte düşünülmesi ve öğrencilerin kişilik gelişiminde, bu etkinliklerin birlikte yürütülmesi gerekmektedir. Bu yüzden özellikle ilköğretim kademesi için ülke çapında sosyal etkinliklerle ilgili bir çerçeve program geliştirilmesi gerekmektedir.
- 2) Okullarda yürütülen faaliyetlerde kulüp öğretmenleri, sınıf öğretmenleri ve idare ile işbirliği içerisinde aylık faaliyet planlarını düzenlemeli ve yapılandırmalıdır. Bunu gerçekleştirirken öğrencilerin görüş ve önerilerini dikkate alarak programı hazırlamalıdır.
- 3) Günümüz eğitim sistemi içerisinde duyuşsal alana, bilişsel alan kadar önem verilmemektedir. Oysaki bireylerin duyuşsal alan yetileri desteklenmeden başarılı olmaları beklenemez. Bundan dolayı sosyal etkinliklerle ilgili Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde gerekli birimler kurulması, sosyal etkinliklere daha sağlıklı bir yönelmeyi sağlayacaktır.
- 4) Sosyal etkinlikler yalnızca sınıfta, okulda ya da sınıf dışında yapılan etkinlikler değildir. Bu etkinlikler; okulda, ailede, sokakta, çevrede ve benzeri yerlerde de yapılabilmektedir. Bu nedenle sosyal etkinliklerden sadece okul ve öğretmenler değil, aile ve çevre de sorumludur. Sosyal etkinliklerin amacına ulaşabilmesi için, okul-aile-çevre işbirliği etkin bir şekilde sağlanmalıdır.
- 5) Sosyal etkinlikler tıpkı eğitim-öğretim etkinlikleri gibi planlı ve programlı etkinliklerdir. Bu nedenle sosyal etkinliklerin amaçlarına ulaşp ulaşmadığı ve öğrencilere istenilen davranışları kazandırıp kazandırmadığının kontrolü için, bu etkinliklerin de değerlendirilmesi gerekmektedir.

- 6) Öğrencilerin sosyal etkinliklere katılmalarında ve faaliyetlerde bulunmalarında, ailelerin bakış açıları önemli etkenlerden birisidir. Bundan dolayı ailelerin, çocukları için bu tür etkinliklerin gerekliliğine inanması gerekmektedir. Bu konuda, gerekirse ailelere bilgi ve eğitim verilmeli, bunun için okullarda seminerler düzenlenmelidir.
- 7) Öğretmenlerin sosyal etkinliklerle ilgili faaliyetlerde daha istekli ve verimli çalışabilmeleri için, öğretmen adaylarına (özellikle sınıf öğretmenlerine) bu konuyla ilgili ders veya derslerin verilmesi gerekmektedir.
- 8) Öğretmen ve idarecilerin de sosyal etkinliklerle ilgili faaliyetlerde verimli ve istekli çalışabilmelerini sağlamak amacıyla hizmet içi eğitimler düzenlenerek bu konuda bilinçlenmeleri sağlanmalıdır.
- 9) Sosyal etkinlikler konusunda öğrencilerin de bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.
- 10) Birçok gelişmiş ülkede sosyal etkinliklerin zorunlu olduğu düşünülürse, ülkemizde de öğrenciler en az bir sosyal etkinlikle uğraşmaları yönünde özendirilmelidir.
- 11) Öğrencileri sosyal etkinliklere yönlendirmek ve bu etkinliklerin verimli olmalarını sağlamak amacıyla öğrencilere sertifikalar verilmeli ve bu sertifikalar bir üst öğrenime geçişte referans olarak kullanılmalıdır.
- 12) Okulların fiziki koşulları sosyal etkinliklere olanak sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmalı ve düzenlenmelidir.
- 13) Okullarda tüm öğrencilerin ilgi ve isteklerine yönelik çeşitli sosyal etkinliklerin bulunması gerekmektedir.
- 14) Ülkemiz ilköğretim sisteminde, öğrencilerin katılmak zorunda oldukları sosyal etkinlik türü, sosyal kulüp çalışmalarıdır. Sosyal kulüp çalışmalarının en önemli amaçlarından birisi, organizasyonun oluşturulması, yapılacak işlerin belirlenmesi ve etkinliklerde görevlerin paylaşımını tamamen öğrencilerin yapmasının sağlanmasıdır. Fakat okullarda öğrencilerin kulüp çalışmalarında istediklerini yapamaması kulüplerin amacına ulaşmadığını göstermektedir. Bu nedenle, ilköğretim okullarında, sosyal kulüp çalışmalarının daha etkili ve daha verimli bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Aslan, B. (2006). Ailenin Sosyo-Demografik Özelliklerinin Çocuğun Okuldaki Sosyal Etkinliklere Katılımına Etkisi (Türkiye Ve Hollanda'daki İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencileri Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Çalışma). Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aykaç, T. (2007). Serbest zaman Etkinliklerinin İlköğretim 7. Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Kaygı ve Akademik Başarısına Etkisi (Kocaeli Gölçük Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Bacanlı, H. (1999). **Gelişim ve Öğrenme**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Başar, H. (2001). **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Başaran, E.(1972). **Eğitim Psikolojisi Modern Eğitimin Psikolojik Temelleri**. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Bebek, F.(2007). İlköğretimde Ders içi ve Ders Dışı Müziksel Etkinliklerin Öğrenci ve Öğretmenlerin Müziksel Davranış ve Yaşantılarına Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Beydoğan, M.(1994). Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Etkinlik-Spor-Gençlik Üçgeninde Benlik Dengelemesi ve Arkadaşlık Gelişimi ile İlgili Bir Ön Araştırma. **Çağdaş Eğitim**. Sayı 195.
- Binbaşıoğlu, C. (1985). Ders dışı Etkinliklerin Değerlendirilmesi. **Çağdaş Eğitim**. Sayı 97.
- Binbaşıoğlu, C. (1986). Ders Dışı Etkinliklerin Niteliği, Önemi ve Değeri. **Çağdaş Eğitim**. Sayı 108.
- Binbaşıoğlu, C.(1994). **İlk ve Orta Dereceli Okul Öğretmenleri İçin Öğretimde İlke, Yöntem ve Teknikler**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Binbaşıoğlu, C.(2000). **Okulda Ders Dışı Etkinlikler**. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Bloom, B.S. (1979). **İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme**(D.A. ÖZÇELİK, Çev.). Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Büyüköztürk, Ş.(2009). **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**. Ankara: Pegem Akademi.

- Büyüköztürk, Ş., Bököçü, Ö. Ve Köklü, N. (2009). **Sosyal Bilimler İçin İstatistik**. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ö.(1997). **Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: USEM Yayınları.
- Demirel, Ö. (2004). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara :Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (Ed.).(2007). **Eğitimde Yeni Yönelimler**. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Doğanay, A ve Öztürk, C. (Ed.).(2006). **Değerler Eğitimi**. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dönmez, İ.(2004). **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Ertürk, S. (1994). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1994). **Eğitime Giriş**. Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Gelişim Hachette(1993). **Genel Kültür Ansiklopedisi**. Cilt:3, Sabah Yayıncılık
- Gifford, V. ve Dean M. (1990). Differences in Extracurricular Activity Participation, Achievement and Attitudes Towards School Between Ninth Grade Students Attending Junior High School And Those Attending Senior High School. **Adolescence**. Vol.25. (December 1990).
- Holland, A. ve Andre, T.(1987). Participation in Extracurricular Activities in Secondary School: What is Known, What Needs to Be Known?. **Review of Educational Research**. Vol.57, N.4.
- Gürdal, A., Şimşek, Ö. ve Üredi, L. (1998). **İlköğretim Okullarında Belirli Gün ve Haftaların Kutlanması ve Eğitim Öğretime Katkısı**. VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Metinleri.(1998). Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Gulyas, J.(2001). Athletics Versus Academics.
www.nd.edu/~rmacroni/syllabus/roadtaken/athletics/gulyas.shtml.
 (15 Temmuz 2010).

- Kaptan, S. (1991). **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**. Ankara: GÜEF Yayınları.
- Karasar, N.(2009). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılbaş, Ş.(1993). Yetişkin Eğitimi ve Boş Zamanı Değerlendirme. **Çağdaş Eğitim**. Sayı 194.
- Kılbaş, Ş.(2010). **Rekreasyon Boş Zamanı Değerlendirme**. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Mahoney, J.L. ve Cairns, R.B.(1997). Do Extracurricular Activities Protect Against Early School Dropout?. **Development Psychology**. Vol.33, N.2.
- M.E.G.S.B.(1988). **Gençliğin Serbest Zaman Faaliyetleri**. 1. Gençlik Şurası Ön Çalışma Raporu. Ankara: MEGSB Yayınları
- Milli Eğitim Bakanlığı(2005). İlk ve Orta Öğretim Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği. Ankara.
- Murat Yayınları (2011). **Kamu Personeli Seçme Sınavı Eğitim Bilimleri Ölçme ve Değerlendirme**. Ankara.
- Özçelik, D.A (1981). **Okullarda Ölçme ve Değerlendirme**. Ankara: ÜSYM Eğitim Yayınları
- Özçelik, D.A (2010). **Okullarda Ölçme ve Değerlendirme**. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Özdemir, Ç.(2006). **Eğitim Bilimine Giriş**. Ankara: Ekinoks.
- Pegem Akademi(2012). **KPSS Program Geliştirme**. Ankara.
- Saylan, N.(2008). **Eğitim Bilimine Giriş**. Ankara: Anı Yayıncılık
- Senemoğlu, N. (1997). **Gelişim Öğrenme ve Öğretme Kuramdan Uygulamaya**. Ankara: Spot Matbaacılık.
- Tavşancıl, E.(2006). **Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Turgut, M.F.(1997). **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları**. Ankara: Gül Yayınevi.
- Turgut, M.F ve Baykul, Y.(2010). **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme**. Ankara:Pegem Akademi.
- Tezcan, M.(1994). **Eğitim Sosyolojisi**. Ankara: Zirve Ofset.

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

11 Mayıs 2012

Sayı : B.08.4.MEM.0.35.20.00.604.01/ 29222
Konu : Duygu GÖRKEM 'in
Araştırma İzni

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

- İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı(Genelge 2012/13)
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 'nün 26/04/2012 tarihli ve 872 sayılı yazısı.
c)Valilik Makamı'nın 08/05/2012 tarihli ve B.08.4.MEM.0.35.20.00-020/28422 sayılı Onayı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri ABD Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans öğrencisi Duygu GÖRKEM 'in "**İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Etkinliklere Katılma Durumlarının Akademik Başarılarına Etkisi**" konulu tez çalışması için kullanacağı ölçekleri, İzmir ili Kemalpaşa ilçesine bağlı Atatürk İÖO, Merkez Cumhuriyet İÖO, Kemalpaşa 75. Yıl İÖO, Pakmaya İÖO, Sekiz Eylül İÖO 5. sınıf öğrencilerine uygulanması ilgi (c) onay ile uygun görülmüştür.

Araştırmacı tarafından yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı doldurulup, araştırmanın CD'ye aktarılması sağlanarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Vefa BARDAKCI
Vali a.
Müdür

GELEN EVRAK	
Tarihi :	16 MAYIS 2012
Kayıt No :	1137
Dosya No :	

EKLER:

- 1) Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2) Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3) Onaylı Veri Araçları (2 Adet 3 Sayfa)
- 4) Araştırma Tamamlandıktan Sonra, Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı (1 Sayfa)

35268 Konak / İZMİR
Telefon : (0 232) 477 21 28
Faks :
E-Posta : arce35@meb.gov.tr
İnt. Adresi : <http://izmir.meb.gov.tr>

EK-2**ÖĞRENCİLERE UYGULANAN ANKET**

Değerli öğrenciler;

Okul içinde ve okul dışında ders dışı sosyal etkinlikler kapsamında yaptığınız faaliyetler, yaptığımız bilimsel çalışmaya katkı sağlayacak ve bizim için çok değerli görüşlerinizi almak maksatlı hazırladığımız bu anket çalışmasına verdiğiniz katkıdan ve sorularımızı içtenlikle cevapladığınızdan ötürü teşekkür ederiz. Aşağıda yöneltilen soruları size en uygun olan şıkkı işaretleyerek cevaplayınız. Cevaplarken her soru için uygun gördüğünüz değeri, ilgili yeri (X) ile işaretleyiniz.

Kişisel Bilgiler:

Okulunuz :
Sınıfınız :
Cinsiyetiniz : Kız () Erkek()

Anne ve Babanızın Öğrenim Durumu:

	Anne	Baba
a) Okur yazar değil	()	()
b) Okur yazar	()	()
c) İlkokul mezunu	()	()
d) İlköğretim mezunu	()	()
e) Lise mezunu	()	()
f) Üniversite mezunu	()	()
g) Üniversite sonrası	()	()

Ailenizin Aylık Geliri :

a. 0 – 800 TL arası ()
b. 801 TL- 1 600 TL arası ()
c. 1 601 TL ve üzeri ()

Bir Önceki Dönem/ Yıl Başarı Durumunuz:

	Türkçe	Matematik	Fen ve Teknoloji	Sosyal Bilgiler	İngilizce
Zayıf					
Geçer					
Orta					
İyi					
Pekiyi					

Derslerde daha başarılı olabilmek için :

a.Özel ders alıyorum ()
b.Dershaneye gidiyorum ()
c.Aile yakınlarımdan yardım alıyorum()
d.Hiç bir yardım almıyorum ()

Açıklamalar: Aşağıda 35 madde bulunmaktadır. Her bir maddeyi dikkatle okuduktan sonra maddelerin yanında yer alan En az, Az, Orta, Çok, En çok seçeneklerinden en uygun olanın yer aldığı kutucuğu çarpı (X) işaretleyiniz.

Samimi ve değerli katkılarınız için teşekkür ederim.

SOSYAL ETKİNLİKLER

a) Spor Etkinlikleri: Futbol, basketbol, voleybol, hentbol, atletizm, judo vb.

b) Sanat Etkinlikleri: Müzik, resim, el sanatları, drama, bale vb.

c) Kültürel Etkinlikler: Müze gezisi, sinema, yılsonu baloları, uzun süreli okul gezisi (okul kampları gibi), kısa süreli geziler (postane, hastaneyi gezmek gibi), milli bayramlarda gösteriler, okul gazetesine bir şeyler hazırlamak, şiir yazmak, kompozisyon yazmak, halk oyunları, vb.

d) Kulüpler: Satranç, doğa, izcilik, matematik, sağlık-temizlik, yeşilay vb.

	Katılma dereceleri				
	En Az	Az	Orta	Çok	En çok
	1	2	3	4	5
1. Okulumda hangi Sosyal Kulüpler(kollar) olduğunu biliyorum.					
2. Bulunduğum Sosyal Kulübe kendi isteğimle üye oldum.					
3. Sosyal Kulübümün faaliyetleri için okulumda bulunan fiziki mekânlar yeterlidir.					
4. Okulumdaki sosyal kulüpler öğrencilerin isteklerine göre belirlenmemektedir.					
5. Okulumdaki sosyal etkinlikler öğretmenlerin gözetiminde yapılmamaktadır.					
6. Sosyal etkinlikler eğlendirir, dinlendirir ve can sıkıntısından kurtulmayı sağlar.					
7. Sosyal etkinlikler yeni arkadaşlıklar kurmayı sağlar.					
8. Sosyal etkinlikler yaratıcılığımızı kullanmak için izin verir.					
9. Sosyal etkinlikler yeni beceriler kazandırır.					
10. Okuldaki herhangi bir sosyal etkinliğe katılmak istediğimde ailem her zaman izin verir.					
11. Okulumdaki sosyal etkinliklere katılıyorum.					
12. Çevremde düzenlenen sosyal etkinliklere katılıyorum.					
13. Sosyal etkinliklere zamanım olmadığı için katılamıyorum.					
14. Sosyal etkinliklere katılmam için ailem bana destek olmaz.					
15. Ailem derslerimdeki başarımla hiç ilgilenmez.					

	Katılma dereceleri				
	En Az	Az	Orta	Çok	En çok
	1	2	3	4	5
16. Ailem sosyal etkinliklerdeki başarımla hiç ilgilenmez.					
17. Sosyal etkinliklere katıldığımda ailem beni izlemeye gelir.					
18. Bir sosyal etkinliği seçerken annem ve babamın etkinlikle ilgili görüşlerine dikkat ederim.					
19. Bir sosyal etkinliği seçerken seçeceğim sosyal etkinliğe yeteneğim olup olmadığına dikkat ederim.					
20. Sosyal etkinliklere katıldığımda rahatlarım ve mutlu olurum.					
21. Sosyal etkinliklere katıldığımda kendime olan güvenim artar.					
22. Sosyal etkinliklere katılmak Sosyal Bilgiler dersi başarımlı olumlu yönde etkiler.					
23. Sosyal etkinliklere katılmak Fen ve Teknoloji dersi başarımlı olumlu yönde etkiler.					
24. Sosyal etkinliklere katılmak Türkçe dersi başarımlı olumlu yönde etkiler.					
25. Sosyal etkinliklere katılmak Matematik dersi başarımlı olumlu yönde etkiler.					
26. Sosyal etkinliklere katılmak Yabancı Dil dersi başarımlı olumlu yönde etkiler.					
27. Derslerde öğrendiklerimi sosyal etkinliklerde uygulama fırsatı bulurum.					
28. Sosyal etkinliklere katıldığında çevremın benimle gurur duyduğunu hissedirim.					
29. Sosyal etkinliklere katıldığında yorgunluk ve can sıkıntısı duyarım.					
30. Evde derslerimi bitirdikten sonra kalan boş zamanımda arkadaşlarımla sosyal faaliyetlere katılırım.					
31. Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumlu yönde etkiler.					
32. Sosyal etkinliklere katılmak derslerdeki başarılarımı olumsuz yönde etkiler.					
33. Sosyal etkinliklerde yer almak için fırsat kollarım.					
34. Bir sosyal etkinliği seçerken sosyal etkinliğin bana uygun olmasına dikkat etmem.					
35. Sosyal etkinliklere katılmak vakit kaybına neden olur.					